Nº 203. A° 1859.

VRIJDAG 26 AUGUSTUS.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is ƒ 24 's jaars of ƒ 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaren en Postkantoren abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat Wijk 10, Nº 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels . . ƒ 1.—
Iedere regel meer . . . . - 0.20
Andere Advertentien per regel . . . . - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een
BIJVOEGSEL.

De Minister van Koloniën verklaarde in de zitting der Tweede Kamer van den 13den Julij ll., bij gelegenheid der interpellatie van den Heer van Hoëvell over den toestand van Nederlandsch Indië, dat naar zijne overtuiging eene der hoofdoorzaken tot de menigvuldige onlusten moest gezocht worden in de groote toeneming van het aantal bedevaartgangers naar Mekka. Het was den Minister gebleken „dat de van daar „terugkeerenden altijd en overal worden gevonden, „waar van onlusten de rede is, en voornamelijk eene „hoofdrol hebben gespeeld in de moordtooneelen die „helaas! in het Bandjersche rijk hebben plaats gehad." Reeds vóór dat de nadeelige invloed, door de Hadjies uitgeoefend, aldus van officieele zijde was erkend, had de aanzienlijke vermeerdering der bedevaartgangers velen verontrust.

Onder welke vormen en op welke plaatsen het fanatismus zich vertoont, altijd is zijn werkzaamheid verschrikkelijk. Het is een koorts, die de bevolkingen, en wel in de eerste plaats haar minst ontwikkeld en beschaafd gedeelte aantast. Waar het fanatismus woedt, daar is ontevredenheid en opstand, daar is bloedstorting niet verre meer. Dat geldt voor alle tijden en streken; hoeveel te meer dan voor een bevolking als die onzer Oost-Indische bezittingen.

Men heeft ook vroeger de oogen niet gesloten voor het gevaar, dat van de zijde der van Mekka terugkeerende bedevaartgangers de rust der koloniën bedreigde. Eene verordening bestond, krachtens welke ieder die zich naar Mekka wilde begeven, zich tegen betaling van ƒ 150.00 van een pas had te voorzien. Dat was dus een belasting of recognitie, waardoor het bezoeken van Mekka was bezwaard. Bij gelegenheid echter, dat door een persoon, die zich naar Mekka wilde begeven, de betaling dezer som was geweigerd, en daarover werd geprocedeerd, bleek, dat de regterlijke magt bezwaar vond in het toepassen der verordening, daar zij in der tijd niet behoorlijk was afgekondigd. „Men moest dus" — zegt de Heer *Duymaer van Twist*, onder wiens bestuur dit plaats vond — „op dat oogenblik kiezen om óf de zaak „te laten varen en eene verordening in te trekken, „die niet meer te handhaven was, òf eene nieuwe „verordening daar te stellen. Dit laatste meende „men niet meer te kunnen doen, met het oog op „de beginselen die meer en meer geldig werden en „ook werkelijk in het regeringsreglement zijn opge„nomen, dat is het beginsel van vrijheid van gods„dienst." Dientengevolge dus is de bestaande belasting afgeschaft, en heeft men het verkeer met Mekka vrij gelaten.

Dat de invloed der Hadjies nadeelig is voor de rust onzer bezittingen, wordt niet ontkend; ook door den Heer Duymaer van Twist niet. „Zij veroor„zaken een last voor de bevolking, omdat zij op„houden te werken, en ten koste der bevolking „leven; hun invloed moet als nadeelig voor de be„volking beschouwd worden, omdat hij slechts strekt „om het fanatismus der inlanders te versterken en te „bevestigen, terwijl die invloed in zoover ook scha„delijk voor het gezag wordt geoordeeld, omdat de „Hadjie's voor oproerige grooten zoo ligt het werktuig „kunnen worden om een opstand te veroorzaken." (*)

Wat moet men nu doen, ten einde dien nadeeligen invloed zooveel mogelijk te keeren? Streng toezigt houden, zegt de Heer Duymaer van Twist, is de eenige weg; buiten verkrachting der bepalingen van het Regeringsreglement kan men niet verder gaan. Wij moeten hieromtrent met dien hooggeschatten afgevaardigde in meening verschillen. Art. 119 van het Regeringsreglement, waarop men zich beroept, luidt als volgt: „Ieder belijdt zijne gods„dienstige meeningen met volkomen vrijheid, be„houdens de bescherming der maatschappij en harer „leden tegen de overtreding der algemeene verorde„ningen op het strafregt." Dat is dus vrijheid van godsdienst, die toegezegd wordt; vrijheid van meening en begrip. Maar nu vragen wij: wanneer blijkt, dat de van het graf van den Profeet terugkeerende bedevaartgangers onrust kweeken voor bevolking en Regering, staat dan dit beginsel van vrijheid van godsdienst eene beperking van Regeringswege in het volbrengen van een voorschrift des Korans in den weg? Wij gelooven het niet. Men denke zich een oogenblik personen als de Hadjies en een invloed als den hunne in het vrije land onzer inwoning, in Nederland-zelf. Zou men een oogenblik aarzelen, langs den wettelijken weg dien invloed zooveel mogelijk te fnuiken? A fortiori kan dit voor Indië gelden, waar de locale toestand en de eigenaardige inrigting van de maatschappij het *absoluut* genot van elke vrijheid, op wat gebied en van wat aard ook, voor het oogenblik nog verhinderen. Wil men alle Westersche begrippen van vrijheid in de Oost-Indiën tot in hun uiterste consequentiën doorvoeren, ja zeker, dan is de heffing eener recognitie als die vroeger van de Mekkagangers werd gevorderd, een ongehoord iets. Maar in Nederlandsch-Indië zoo als het werkelijk is, staan noch beginselen van vrijheid, noch de bepaling van het verwonderlijk slecht geredigeerde art. 119 van het Regeringsreglement eene beperking van *zoodanige* godsdienstvrijheid in den weg, die in losbandigheid ontaardt en de bedenkelijkste gevolgen voor de geheele kolonie met zich kan slepen. Daar zou het, om met den Minister van Koloniën te spreken, daar zou het zijn „la légalité qui nous tue."

Terwijl wij dus vooropzetten, dat de bepalingen van het Regeringsreglement zich niet tegen het heffen eener recognitie als waarvan sprake is, verzetten, rijst de vraag: wat nu te doen, nu die recognitie feitelijk afgeschaft is? nu gansche scharen bedevaartgangers, van de onbeperkte vrijheid gebruik makende, onze bezittingen verlaten, om, na Mekka of dikwijls slechts Singapore bezocht te hebben, maar in elk geval met den Hadjies-tulband op het hoofd, in Indië terug te keeren en onrust te wekken onder de bevolking? Verschillende middelen worden aan de hand gedaan. De een verwacht de spoedige en geheele fnuiking van hun invloed van den gestadigen vooruitgang der beschaving; de ander beweert dat de magt en het aanzien der Hadjies juist door de ontzaggelijke toeneming van hun getal aanmerkelijk verminderen zullen; de derde eindelijk wil het pasgeld weer ingevoerd zien, al gebiedt de voorzigtigheid misschien dat men dit niet weer terstond op ƒ 150,00 brenge, maar zich met een geringer som vergenoege.

Van vooruitgang van beschaving, van groote vermenigvuldiging der Hadjies is zeker *mettertijd* vermindering van hun gevaarlijken invloed te wachten. Maar het is de vraag, of de tegenwoordige toestand van Indië het volgen van dit laissez faire-stelsel gedoogt. De tijdingen, met de laatste mails aangebragt, zouden het tegendeel doen vermoeden. Hoe het ook zij, de aandacht der Regering is op de zaak gevestigd, en wij mogen verwachten dat door haar geschikte middelen zullen zijn gevonden om het gevaar dat ons in het woelen der bedevaartgangers zou kunnen dreigen, af te weren. Den 23sten Februarij verklaarde de Minister van Koloniën in antwoord op een vraag van den Heer *van Hall*, dat het onderwerp de aandacht der Regering niet ontging; en den 13den Julij deelde de Minister mede, dat ten aanzien der bedevaart eenige maanden geleden beschouwingen aan het Indisch bestuur waren gezonden die, ofschoon voor openbaarmaking niet geschikt, bestemd waren om tot leiddraad te kunnen dienen bij zekere eventualiteiten; de Minister had „een handleiding gegeven, „de eenige die in deze omstandigheden mogelijk was." Het ware dwaasheid, ons over de geheimhouding dier handleiding te beklagen, nu de Minister verklaart, dat het belang der zaak-zelve zich tegen haar openbaring verzet. Moge de Regering slagen in haar streven om het kwaad, zoo al niet geheel uit te roeijen, dan toch zijne voor de rust onzer bezittingen bedenkelijke gevolgen te voorkomen.

(*) Handelingen en Geschriften van het Indisch Genootschap te 's Gravenhage, 6e jaarg., 1e aflev.

BUITENLAND.

LONDEN den 24 Augustus.

Een gedeelte der Kanaalvloot, bestaande uit de Royal Albert van 131 stukken, als vlagschip van den schout bij nacht sir C. Fremantle, de James Watt, de Agamemnon en Hero, ieder van 91, de Emerald van 51 en de Diadem van 31 stukken, is van Spithead uitgeloopen, om een oefeningstogt in het Kanaal te maken.

— Men leest in de City-Press: „Eenige dagen geleden wandelde de heer Le Blond, van Budge-Row, wonende te Kingston, des avonds in zijn tuin, toen hij op den naburigen weg angstkreten vernam. Een rijtuig werd aldaar opgehouden door het vallen van een der paarden. De heer Le Blond haastte zich den postillon te bevrijden en bood de dames uit het rijtuig, die op dit oogenblik niet verder konden rijden, de gastvrijheid aan in zijne woning gedurende den tijd dat het rijtuig werd hersteld, zonder dat hij iets merkte van haren rang. Den volgenden morgen werd hij aangenaam verrast, toen hij een rijkbewerkten gouden beker ten geschenke ontving voor zijne vrouw, met de beleefde dankbetuiging van H. M. de voormalige Koningin der Franschen, die een van de dames uit het rijtuig was. Het ongeval had overigens volstrekt geene verdere nadeelige gevolgen."

— Door den heer Victor Hugo is in de navolgende termen geprotesteerd tegen het denkbeeld alsof hij van de amnestie, door Keizer Napoleon III verleend, gebruik zou maken: „Niemand zal wel aannemen dat ik er aan zou denken een oogenblik mijne aandacht te schenken aan het ding dat eene „amnestie" genoemd wordt, voor zoo ver ik er zelf in betrokken ben. In den tegenwoordigen toestand van Frankrijk is een uitdrukkelijk, onwrikbaar, altijddurend protest voor mij een pligt. Getrouw aan de gelofte welke ik aan mijne conscientie heb gedaan, zal ik de ballingschap der vrijheid tot het einde toe deelen, en wanneer de vrijheid terugkeert, zal ook ik terugkeeren.

— De Prins van Oude verliet Engeland den 21 dezer en scheepte zich te Southampton aan boord der stoomboot Ceylon naar Alexandria in, om naar Indië weder te keeren. Tusschen de eenvoudige wijze op welke hij zich nu inscheepte en den pronk dien hij, nu ongeveer drie jaren geleden, bij zijne aankomst te Southampton ten toon spreidde, bestond een opmerkelijk verschil.

— Te Nottingham is eergisteren een standbeeld voor wijlen den bekenden chartist Feargus O'Connor onthuld, eene eerbetooning die gevoegelijk achterwege had kunnen blijven; want was O'Connor al niet, zoo als sommigen geloofd hebben, een schurk en bedrieger, nogtans was hij een onbeduidend en opgewonden mensch, een politiek dweeper, die zijn leven in waanzin eindigde.

— De Engelsche bladen wijden bijzondere aandacht aan de hervormingen, waarop het officiële orgaan der Oostenrijksche Regering uitzigt geeft. De Times ziet met genoegen den inwendigen arbeid die plaats heeft „in dien Oostenrijkschen berg:" hij wil, zegt hij, de verschijnselen daarvan waarnemen met den wensch, wel te verstaan, van er iets anders uit geboren te zien worden dan een muis. De Times hoopt dat de binnenlandsche politiek genoegzame belangrijke wijzigingen zal ondergaan om de rampen te kunnen genezen, welke veroorzaakt zijn door het nu tien jaren lang gevolgde stelsel. Het blad ziet in de eenvoudige vermelding door de Wiener Zeitung van de vrijheid der niet-Katholieke eeredienstan, het spoor eener reactie van den Keizerlijken wil tegen het Concordaat dat, zegt het blad, „met zijn doodelijken invloed op ligchaam en ziel drukt."

De Morning Post ziet de zaken niet zoo helder in. Dit blad herinnert er aan hoe de constitutie, in 1849 aan de Volken van het Oostenrijksche Keizerrijk verleend, een doode letter is gebleven. Onbestemde beloften van hervormingen, die noch geformuleerd, noch zelfs overwogen zijn geworden, boezemen het blad geen vertrouwen in en het vindt in de benoeming van den baron von Bach tot gezant te Rome aanleiding om eene strengere toepassing dan ooit te duchten van het Concordaat, waarvan de exminister van binnenlandsche zaken een der bewerkers is.

— Noord-Amerika is, zoo als ieder weet, het land der wonderen, of althans der wonderverhalen in de dagbladen. Als men deze thans gelooven mag is onlangs te Johnson, in het graafschap Trumbull in Ohio, zekere Eunice Bradley van acht welgeschapen kinderen, te weten drie jongens en vijf meisjes, bevallen. Toen Timothy Bradley, nu zes jaren geleden, deze vrouw huwde, werd hij voor het hem dreigend gevaar gewaarschuwd, aangezien, onder anderen, hare grootmoeder vijf malen tweelingen ter wereld had gebragt en Eunice zelve de oudste van drielingen was. Hij sloeg echter de waarschuwing in den wind, maar zag zich twee jaren achtereen vader van tweelingen, terwijl hij zich nu op eenmaal met achtlingen gezegend ziet, die wel klein van stuk, maar allen zeer welvarende zijn. Om zich uit de verlegenheid te redden is hij op den gelukkigen inval gekomen om de drie rijkste ingezetenen zijner woonplaats te verzoeken als peters over zijne nieuwe lievelingen te staan, en die heeren, welke daarin gunstig bewilligden, hebben hunne peetkinderen reeds terstond met rijke geschenken begiftigd.

PARIJS den 24 Augustus.

(Particuliere Correspondentie.)

Het is niet de Moniteur, maar la Patrie die heden avond de mededeeling bevat, van welke ik u gisteren schreef en die als toelichting moest dienen van het besluit der amnestie. Het artikel in la Patrie, onderteekend door een van de ondergeschikte redacteurs van dat blad, is geschreven in den vorm van eene meetkunstige bewijsvoering; men proeft er den dogmatischen toon uit der officiële mededeelingen en het is best mogelijk dat de heer Delamarre gisteren de pen heeft opgevat om te ontkennen dat het blad der Regering tot orgaan strekte, alléén met het oogmerk om dit artikel te doen beschouwen als afkomstig van de redactie. La Patrie maakt inderdaad de questie op de meest ondubbelzinnige wijze uit. Op de vraag, welke door iedereen, na het bekend worden van het besluit, is gedaan: Zullen de geamnestieerden niet geplaatst worden onder de magt van de algemeene veiligheidswet?" — wordt heden avond door la Patrie het antwoord gegeven. Het blad begint met te herinneren aan de drie navolgende artikelen van genoemde wet:

„Art. 5. Ieder die veroordeeld is ter zake van eene der overtredingen, bij deze wet voorzien, kan, bij maatregel van algemeene veiligheid, in een van de departementen des Keizerrijks of in Algerië geinterneerd of van het Fransche grondgebied verbannen worden.

„Art. 6. Dezelfde maatregelen van algemeene veiligheid kunnen worden toegepast op personen die veroordeeld zijn wegens misdrijven of overtredingen, voorzien 1°. bij de artt. 86 tot 101, 153, 154, 209 tot 211, 213 tot 221 van den Code pénal; 2°. bij de artt. 3, 5, 6, 7, 8 en 9 van de wet van 24 mei 1834 op de wapenen en oorlogsammunitie; 3°, bij de wet van 7 junij 1848 op de zamenscholingen; 4°, bij de artt. 1 en 2 van de wet van 27 julij 1849.

„Art. 7. Ieder die bij maatregel van algemeene veiligheid hetzij veroordeeld, hetzij geinterneerd, verbannen of getransporteerd is geworden bij gelegenheid der gebeurtenissen van mei en junij 1848, van junij 1849, van december 1851, en die door ernstige feiten op nieuw als gevaarlijk voor de openbare veiligheid wordt gekenschetst, kan in een van de departementen of in Algerië geïnterneerd, of van het grondgebied verwijderd worden."

Vervolgens verklaart la Patrie dat dit art. 7 op niet een der geamnestieerden van toepassing is, „want, zegt het blad, de personen, begrepen in de amnestie van den 16 augustus, worden beschouwd als nooit te zijn veroordeeld of geïnterneerd, of verbannen, of getransporteerd."

Aldus zouden al de geamnestieerden, om op nieuw binnen het bereik te vallen van de algemeene veiligheidswet, alvorens door de gewone regtbank voor eene eerste maal moeten zijn veroordeeld geworden wegens eene politieke reden.

De hoogst drooge en scherpe toon van deze nota duidt genoegzaam aan dat zij is medegedeeld geworden, omdat men op verschillende plaatsen de amnestie slechts had beschouwd als een valstrik. Hoe het zij, er kan nu niet langer twijfel bestaan ten aanzien van de uitgebreidheid der amnestie, en men weet thans dat zij onbeperkt, onvoorwaardelijk en bovenal zonder onmiddellijk gevaar is voor de geamnestieerden.

Het eenige nieuws van den dag vindt men in de dagbladen, in hunne polemiek, in hunne hoofdartikelen. Le Siècle deelt heden eene eerste studie mede over de algemeene raden, die op dit oogenblik in alle departementen zijn vergaderd. Het blad betuigt zijn leedwezen dat de voorzitters door de Regering benoemd worden en niet door de raadsleden, waardoor de beraadslagingen hun karakter van onafhankelijkheid verliezen en de algemeene Raden verhinderd worden een werkelijk representatief stelsel uit te maken.

In het westen van Frankrijk heeft een klein schandaal plaats gegrepen. Te Confolens, in het departement der Charente, moest een volksvertegenwoordiger gekozen worden. Drie kandidaten deden zich op; alle drie werden zij door de Regering, d. i. door den prefect van Angoulême, ondersteund. Men verwachtte dus dat een van de drie zou gekozen worden. Den dag vóór de verkiezingen doet zich een liberale kandidaat voor. Hij wordt gekozen. Groote verbolgenheid bij de administratie, die in le Charentain een *communiqué* doet opnemen, uitmuntende als een meesterstuk van letterkundige dwaasheid en administrative onhandigheid.

Zijn de inwoners van Confolens republikeinen of imperialisten? Daarop volgen de ongerijmdste aanvallen tegen de Republiek en de platste lofredenen op het Keizerrijk. En het is een prefect die dergelijke zotheden schrijft en doet in het licht komen! Sints wanneer is de geheime stemming niet langer vrij? Het is de eenige vrijheid die ons overblijft; dit ontbreekt er nog aan dat men ons ook deze ontnam!

— De hertog de Grammont, gezant van Frankrijk te Rome, heeft Parijs verlaten om zich naar zijn post te begeven.

— Eenige buitenlandsche bladen hebben beweerd dat graaf Walewski zich tegen het verleenen der amnestie zou hebben verklaard, bij gelegenheid dat deze zaak in den Ministerraad werd behandeld. Van eene half officiële zijde wordt thans die bewering gelogenstraft en gezegd dat genoemde staatsman bepaald ter gunste van den maatregel heeft gesproken.

— Ziehier hoe het Journal des Débats oordeelt over de jongste wijzigingen in het Oostenrijksche ministerie:

„Deze ministeriële revolutie is van te grooter gewigt, daar zij wordt aangekondigd als de inwijding van eene nieuwe phase in de politiek. Indien wij de verklaringen van het Regeringsblad mogen gelooven, zal de regering van Frans Jozef breken met de traditiën van onbewegelijkheid, die sedert vijftig jaren den regel uitmaakten van Oostenrijks politiek, en een eersten, een beslissenden stap doen op de baan van den vooruitgang en der hervormingen; zij zal de vrijheid van godsdienst afkondigen en aan Oostenrijk eene nationale vertegenwoordiging schenken. Wij willen hopen dat deze beloften niet onvruchtbaar zullen zijn, dat dit programma getrouwelijk en volledig zal worden ten uitvoer gelegd. Zoo zal de oorlog, die zoo roemrijk voor onze wapenen ten einde is gebragt, niet alleen gelukkige gevolgen opgeleverd hebben voor Italië, hij zal ook zijne terugwerkende kracht uitoefenen te Weenen. hij zal de slagboomen doen vallen welke de politiek van prins Metternich had opgerigt tusschen Oostenrijk en het liberale Europa. Dit zal voorzeker niet het minst gewigtige en het minst merkwaardige resultaat zijn van dezen korten en schitterenden veldtogt."

En de Patrie van zijnen kant zegt er dit van:

„De Duitsche dagbladen, die ons sedert eenigen tijd op deze veranderingen hadden voorbereid, hellen tot het gevoelen over dat het Slavisch en ultra-Katholiek element in het nieuwe Kabinet de overhand op de wenschen van de Magyaarsche partij hebben zal. En werkelijk, de heer von Goluchawski, een Pool uit Gallicië, staat als begunstiger der Slavonische strekking bekend, die, zoo als men weet,

de Hongaarsche nationaliteit niet gunstig is. Bovendien blijven de heeren von Thun en von Bach, de twee hoofdbewerkers van het Concordaat van 1855, aan het nieuwe Kabinet verbonden, de een als minister van eeredienst, de ander in hoedanigheid van gezant bij den H. Stoel. Het is waar dat de Wiener Zeitung, gelijktijdig met de mededeeling van de namen der nieuwe ministers, van zekere hervormingen gewaagt, over welke thans in den Rijksraad beraadslaagd zou worden. Dezelfde verzekeringen waren reeds in 1849 gegeven; sedert tien jaren hebben de half officiële Weener dagbladen verzekerd dat de Regering zich met het vraagstuk der hervormingen bezig hield. Wij hopen, in het belang van Oostenrijk, dat de hervormingen dit maal niet lang in den staat van beloften blijven zullen."

Intusschen heeft Prins Richard Metternich, die zich, met eene zending der Oostenrijksche Regering belast, te Parijs bevindt, naar verzekerd wordt, herhaalde klagten bij den minister Walewski ingediend, over de voortdurende aanvallen welke la Patrie zich tegen het Weener Kabinet veroorlooft, waarop aan dien Minister van buitenlandsche zaken geantwoord zou zijn dat genoemd dagblad geenerlei mandaat van de Regering heeft en niets anders dan zijne eigene denkbeelden vertegenwoordigt. Daar deze verklaring de Oostenrijksche belangen nog niet volkomen bevredigde, zou de redactie uitgenoodigd zijn op nieuw te verklaren dat het geheel onafhankelijk en aan alle ingevingen van den kant der Regering vreemd is, hetwelk nu ook werkelijk in een artikel geschiedt dat in de laatste avondeditie is opgenomen en dus eindigt. „Onze verknochtheid aan de Regering is genoeg bekend dan dat wij daarover zouden behoeven te spreken. Maar de gevoelens welke wij over de binnen- en buitenlandsche staatkunde uiten zijn geheel buiten hare handelingen. Wij dienen haar op onze eigene wijze. Bij alles wat wij schrijven bestaat slechts ééne verantwoordelijkheid, de onze."

— De onderzeesche telegraaf-maatschappij heeft eene regtstreeksche gemeenschap geopend tusschen de beurzen van Londen en Parijs, door middel van een afzonderlijken draad tusschen Folkestone en Boulogne. Daardoor zullen de zaken zeer bevorderd en de bezwaren van het vroegere stelsel voorkomen worden, die menigmaal belangrijke verliezen ten gevolge hadden, door de vertraging in het overbrengen der depêches. Wanneer de kabel voor de dienst van de Regering werd gebruikt, moesten de particulieren wachten en daaronder ook de beursmannen, die nu door deze verbetering ten hunnen behoeve naar hun wensch zijn geholpen.

— De heer Bellier de la Chavignerie, een der meest geachte natuurkundigen van Frankrijk, is van zijne reis naar Indië teruggekeerd, waar hij eene rijke verzameling planten en merkwaardige insecten heeft bijeen gebragt.

— Te Marseille is de heer Mirès aangekomen, om zich bezig te houden met de gewigtige werkzaamheden betreffende de uitbreiding van de haven van Joliette.

KEULEN den 24 Augustus.

Het nieuwe Casino-gebouw te Elberfeld, welks hoofdsieraad de concertzaal zijn zal, wordt in het aanstaande najaar door de uitvoering van Händels Oratorium Messias ingewijd, waartoe de zangvereenigingen van Elberfeld en Barmen zullen medewerken. De zaal heeft eene lengte van 125, eene breedte van 39 en eene hoogte van 28 voeten en zal met een fraai orgel voorzien zijn, hetwelk thans in de concertzalen van Duitschland meer en meer in gebruik komt, gelijk het zulks reeds lang in Engeland was. Ook in de nieuwe concertzaal die te Barmen in aanbouw is wordt een orgel aangebragt.

— In den nacht van vrijdag op zaturdag ontsnapten vier vrouwspersonen uit het huis van arrest te Dusseldorp, kwamen als pelgrims bedelende bij de brug aldaar aan en zetten toen, onder allerlei vrome verrigtingen en gebaren, haren weg tot het dorp Heerd voort, waar zij in verschillende rigtingen uiteen liepen.

— De spoorweg tusschen Pruissen en Nassau door het Dillthal zal worden aangelegd. De Prins-Regent heeft zijne toestemming daartoe verleend. Daarmede staat in verband de aanleg van eene vaste brug voor Coblentz, welke binnen vier jaren moet zijn afgebouwd.

— De Engelsche gezant bij het Pruissische Hof, lord Bloomfield, had eergisteren een afscheidsgehoor bij Prins en Prinses Frederik Willem van Pruissen, om daarna eene verlofreis van verscheiden maanden aan te vangen. Gedurende zijne afwezigheid zal de Engelsche secretaris van legatie Lowther, die uit Londen te Berlijn aangekomen is, hem vervangen. Het schijnt zich te bevestigen dat aan de Pruissische Regering, eerst zeer onlangs, door lord Bloomfield eene depêche van lord J. Russell is medegedeeld, in welke het Engelsch Kabinet eene groote belangstelling in het gezamenlijk handelen van Pruissen met Engeland ten opzigte der groote Europesche vraagstukken aan den dag legt.

— De lang verwachte veranderingen in het Oostenrijksch Kabinet zijn nu, blijkens Keizerlijk handschrijven van 22 dezer, op het volgende nedergekomen: Graaf Rechberg wordt president minister, terwijl hij tevens minister van het Keizerlijk huis en van buitenlandsche zaken blijft; de baron von Hübner, thans Keizerlijk gezant bij den H. Stoel, wordt minister van justitie; graaf Agenor Goluchowski, thans stadhouder in Galicië, minister van binnenlandsche zaken, ter vervanging van den baron Bach, die tot gezant bij den H. Stoel benoemd is. Den chef der hooge politie en inspecteur-generaal der gendarmerie baron von Kempen wordt, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend. Het Ministerie van koophandel, nijverheid en openbare werken is ontbonden en de werkzaamheden daarvan zijn tusschen de departementen van buitenlandsche zaken, binnenlandsche zaken en finantien verdeeld. Dien ten gevolge wordt de minister van koophandel ridder van Toggenburg in disponibiliteit gesteld, met voorbehoud om hem op nieuw in werkelijke Staatsdienst aan te stellen. Den chef van het opperbevel des legers, of, bij zijne afwezigheid, het hoofd van zijn bureau, wordt de vertegenwoordiging der militaire aangelegenheden in den Ministerraad opgedragen.

In het niet officieel gedeelte der Wiener Zeitung volgt dan op de officiële mededeeling dezer besluiten het breedvoerig artikel, dat aanvangt met te zeggen hoe, na het eindigen van den Italiaanschen veldtogt en de uitvaardiging van het Keizerlijk manifest van Laxenburg, de openbare aandacht zich voornamelijk op den inwendigen toestand des Rijks gevestigd heeft, en de talrijke beraadslagingen der Ministers, meestal onder het voorzitterschap des Keizers gehouden, de algemeene aandacht gespannen en aanleiding tot de meest uiteenloopende vermoedens gegeven hebben, ten opzigte waarvan de Wiener Zeitung nu de volgende ophelderingen ontvangen heeft:

„Om in de verschillende takken van bestuur de vereischte overeenstemming te brengen, om de verbeteringen waarop het Keizerlijk manifest uitzigt geeft te bewerkstelligen, was er vooral overeenstemming over de voorwaarden eener gevolgenrijke werkzaamheid der Regering en over de in de eerste plaats gevorderde maatregelen noodig. Tot deze overeenstemming te geraken en den weg vast te stellen dien de Raadslieden des Keizers naar zijnen wil volgen moesten, was het doel, verschillende gewigtige vraagstukken waren het onderwerp dezer beraadslagingen. Van deze worden hier alleen genoemd: de toestand der finantien, de noodzakelijkheid om de uitgaven bij de gezamenlijke takken van het burgerlijk en militair beheer aan eene werkzame contrôle te onderwerpen; aan de wettig erkende leden van niet-Katholieke gezindheden zelfwetgeving en vrije uitoefening van godsdienst te verzekeren; den toestand der Israëlieten op door den tijd gevorderde wijze, maar met inachtneming van plaatselijke of gewestelijke betrekkingen te regelen; de gemeentewet, met medehulp van vertrouwde mannen uit alle klassen in de provincien, op de eigendommelijke toestanden der verschillende Kroonlanden toe te passen; een belangrijk gedeelte der werkzaamheden, welke thans door ambtenaren die door den Landsheer aangesteld zijn verrigt worden, zoo mogelijk aan eigene, uit de belanghebbenden zelve genomen personen over te dragen, en na den afloop dezer eerste en dringendste plannen eene Stenden-vertegenwoordiging in de verschillende Kroonlanden in het leven te roepen. Meerdere nog door het laatste Ministerie uitgewerkte wetsontwerpen liggen gereed en zullen, na gedane herziening, eerlang kracht van wet erlangen, andere worden voorbereid. Ernstig is de toestand, groot zijn de moeijelijkheden, diep de wonden, welke overgeërfde verkeerde toestanden, een zamenloop van ongunstige omstandigheden en een ongelukkige, ofschoon dan ook in roemrijke daden rijke veldtogt het gemeenschappelijk Vaderland geslagen hebben. Nogtans zal de taak vervuld worden, wanneer Oostenrijks Volkeren, die in het jongst verledene zoo vele offers gebragt hebben, zich ook thans vol vertrouwen rondom hunnen Keizer scharen; als Regering en geregeerden gemeenschappelijk aan het werk gaan; als angstige terughoudendheid en zich overijlende haast gelijkelijk vermeden worden."

Een Pruissisch dagblad ziet in dit ministerieel programma, zelfs bijaldien het geheel uitgevoerd wordt, — waarop, als men zich de sedert jaren herhaalde en niet volvoerde Oostenrijksche beloften herinnert, misschien nog niet volkomen gerekend kan worden, — niet bijzonder veel heil. De beperking der uitgaven, zegt dat blad, is zeer loffelijk, maar tevens hoogst noodzakelijk; het hoopt dat door wat aan de niet-Katholieken wordt toegezegd gelijkstelling van regten verstaan zal moeten worden; de tegenwoordige gemeentewet, een misgeboorte van aristokratische en bureaukratische aanmatiging, wordt niet afgeschaft, maar alleen op de Kroonlanden toegepast, en de Stenden-vertegenwoordiging der verschillende Kroonlanden, die reeds honderdmaal aangekondigd, maar nog nooit afgekondigd is, wordt andermaal op de lange baan geschoven, terwijl van verscheiden hoog noodzakelijke verbeteringen in de Staatshuishouding in het geheel niet gerept wordt. Let men daarbij op de veranderingen in het Ministerie, dan ziet men in Graaf Rechberg een hevig absolutist en ultramontaan, en tevens een verklaard vijand van Pruissen, tot president minister benoemd, en een ultramontaansch edelman, ter vervanging van den heer von Bach, in den persoon des heeren Goluchowski als minister van binnenlandsche zaken optreden, terwijl de aftreding van den eerlijken minister van politie von Kempen te betreuren is.

— De geschillen tusschen Oostenrijk en Frankrijk over de teruggaaf der gekaapte schepen zijn nog geenszins uit den weg geruimd. De Fransche Regering wil toch alleen die schepen terug geven welke tot den 11 julij door de prijsraden nog niet voor goeden prijs verklaard waren, terwijl de Oostenrijksche alle schepen zonder uitzondering terug verlangt, die van den aanvang des oorlogs af tot op de zamenkomst te Villafranca door de Franschen gekaapt zijn.

— Hoe de bepalingen van den vrede te Villafranca van een eenzijdig Oostenrijksch standpunt zijn op te vatten, leert ons een schrijven uit Weenen van den 20 dezer aan het Journal de Francfort. „Na den slag van Solferino, zoo heet het daar, was Oostenrijk noch uitgeput, noch buiten staat den oorlog voort te zetten; het had de hoop nog niet opgegeven ten slotte wederom voordeelen te behalen; desniettemin mogt onze Vorst de hand niet terugstooten, die hem door den Keizer der Franschen op de edelmoedigste wijze werd toegereikt. Keizer Frans Jozef heeft zich, om tot eene verzoening te komen, bereid getoond eene provincie op te offeren, die onder de Oostenrijksche heerschappij een hoogen trap van voorspoed had bereikt en sedert zeer langen tijd aan zijn geslacht toebehoorde, maar hij droeg zorg dat hij alleen verlies leed en dat de Italiaansche Vorsten, zijne geallieerden, niet geroepen werden er in te deelen. Deze edelmoedigheid trof het hart van den Keizer der Franschen, die tot hetzelfde gevoel in staat is. Deze begreep die edele handelwijze en aarzelde geen oogenblik om de herstelling der verdrevene Vorsten aan te nemen als een van de onvermijdelijke voorwaarden tot den vrede.

„Het was slechts tot dien prijs dat Keizer Frans Jozef de wapenen heeft nedergelegd en het is daarom dat men de poging der buitenlandsche pers om Keizer Napoleon over te halen tot het breken van zijn woord als onbeschaamd moet kenschetsen. Welk deel hebben Toskane, Modena en Parma aan den strijd genomen? Op welke heldendaden kan zich dan de revolutionaire partij in die Landen beroemen om de aanmatiging te regtvaardigen waarmede zij alles wat tusschen de beide Keizers besloten is verwerpt?

„Niemand anders dan de verdrevene Vorsten heeft eenig regt op het bezit van die Landen; er is volstrekt geen oorlog gevoerd om dat bezit; het oproer heeft de Vorsten verjaagd en gebruik gemaakt van den tijd dat men elders streed om een willekeurig gezag op te werpen dat geen grond of steun heeft. Oostenrijk wil geen onvoordeeligen vrede gesloten hebben, zonder te verkrijgen wat het als vergoeding had bedongen, te weten: de herstelling van den Groothertog van Toskane en den Hertog van Modena.

„Ten dien opzigte heerscht er hoegenaamd geen verschil tusschen Frankrijk en Oostenrijk en de tegenstand der verdedigers van het revolutionnair gezag is onmagtig. En wanneer de vreemdeling zich zoo ontevreden toont over de uitvoering der te Villafranca gesloten conventie, dan vloeit dit voort uit beweegredenen die niets gemeen hebben met den stand van zaken in Italië. Men rekende op een langdurigen oorlog; men hoopte dat Oostenrijk en Frankrijk zouden worstelen totdat hunne krachten waren uitgeput, men meende de verzwakte oorlogvoerende partijen den vrede te kunnen voorschrijven, in troebel water te visschen en te maaijen waar men niet gezaaid had. De overeenkomst te Villafranca gesloten heeft al die plannen vernietigd. Van daar dat men onophoudelijk de Italianen opstookt, dat men Frankrijk verwijt niet genoeg te hebben gedaan voor de zaak der revolutie en dat men het aanspoort om het woord terug te trekken dat te Villafranca gegeven werd.

„Maar al die pogingen zullen verijdeld worden door het vredestractaat van Zurich. Italië heeft niets verkregen door zijne eigene krachten en indien Koning Victor Emmanuel de vrucht van den strijd der Fransche wapenen ten geschenke ontvangt, moet hij haar aannemen op dezelfde voorwaarden, waarop Frankrijk haar verkregen heeft. De Koning van Sardinië heeft geene vorderingen in te brengen, en veel minder nog de revolutie, die letterlijk niets anders heeft gedaan dan leven en beweging maken. Even als te Villafranca zal de vrede te Zurich inderdaad tusschen Frankrijk en Oostenrijk gesloten worden en Sardinië, dat er alleen een voordeel van trekt, zal niets anders te doen hebben dan, door het teekenen van den vrede, eene kwitantie te geven voor hetgeen het heeft ontvangen."

BRUSSEL den 25 Augustus.

Uit Ostende wordt geschreven dat de Prins Regent van Pruissen aldaar in den avond van den 22 dezer is aangekomen, vergezeld van een talrijk gevolg, waaronder de graaf von Puckler, de generaal-majoor von Alvensleben, de staatsraad Borck, zijn secretaris enz. en veertien bedienden. Z. K. H. werd door den burgemeester en wethouders van Ostende verwelkomd en aan het spoorwegstation door een aantal aanzienlijke Duitschers begroet. Aanstaanden vrijdag verwacht men te Ostende de aankomst van koning Leopold en van de overige leden der Koninklijke Familie, om den Pruissischen Prins een bezoek te brengen. Hun verblijf zal waarschijnlijk tien dagen duren, en er zullen in dien tijd twee gala-diners ten Hove worden gegeven.

— In de zitting der Kamer van Volksvertegenwoordigers werd gisteren de beraadslaging voortgezet over het ontwerp, regelende de wijze van het houden eener enquête ten aanzien van de jongste verkiezingen te Leuven. Een aantal sprekers hebben het woord gevoerd; sommige daarvan met eene heftigheid die bewijst hoeveel spanning en wantrouwen op dit oogenblik tusschen de verschillende partijen heerscht. Onderscheidene amendementen werden voorgesteld, waarvan dat des heeren Wasseige, strekkende om de afgevaardigden van Leuven, wier verkiezing het hier geldt, toegang te geven tot de zittingen der commissie, met het houden der enquête belast, *verworpen*, en dat van den heer Hijmans, om de leden der Kamer den toegang tot die zittingen te verleenen, *aangenomen* werd.

Aanstaanden vrijdag zal over het ontwerp in zijn geheel gestemd worden. De leden der commissie van enquête worden door het bureau der Kamer benoemd.

Per Telegraaf.

PARIJS den 25 Augustus.

De redevoering, waarmede de graaf de Morny de zitting van den algemeenen raad van Puy le Dôme heeft geopend, luidde zeer gunstig voor het behoud der Engelsch-Fransche alliantie. De redenaar loochende op de krachtigste wijze dat Frankrijk vijandige bedoelingen tegen Engeland zou koesteren; hij bevestigde dat het besluit des Keizers vast stond om Frankrijk vooruit te brengen op den weg van de werken des vredes en zeide dat de amnestie het voorspel was van 's Keizers nieuwe staatkunde.

De Moniteur deelt heden een aantal adressen mede van de algemeene raden, waarin de Keizer wordt geluk gewenscht met de jongste gebeurtenissen.

La Patrie deelt mede dat Garibaldi een van zijne officieren met eene bijzondere zending naar Parijs zal afvaardigen. Bij eene dagorde aan het leger heeft genoemde generaal verklaard, dat hij de Mazzinisten, republikeinen of socialisten, die de orde mogten verstoren, zal doen fusilleren.

Fransche 3 pc. Slotkoers 69.20.

CALAIS den 24 Augustus.

De Hertog van Cambridge is heden op zijne reis naar Duitschland alhier aangekomen.

MARSEILLE den 25 Augustus.

Volgens hier ontvangen berigten uit Egypte, loopende tot den 18 dezer, heeft de Onderkoning eene belangrijke vermindering in het effectief van zijn leger gebragt.

Uit China zijn tijdingen ontvangen, loopende tot den 5 julij. Den 19 junij is eene vloot, waarbij zich de schepen bevonden, die de Gezanten van Engeland, Frankrijk en Amerika aan boord hadden, de Peiho opgevaren, met het oogmerk om, des gevorderd, den doortogt te forceren.

Uit Cochin China verneemt men dat de vredesonderhandelingen tusschen den Franschen admiraal en den Keizer van Annam werden voortgezet en dat het sluiten des vredes werd te gemoet gezien.

ZURICH den 25 Augustus.

Gisteren heeft er wederom eene zamenkomst plaats gehad tusschen den Franschen en den Sardinischen gevolmagtigde.

Alhier is een Fransche Kabinets koerier aangekomen.

Graaf Colloredo is gisteren avond door een ligten aanval van beroerte getroffen geworden, heden bevindt hij zich beter.

KOPENHAGEN den 24 Augustus.

Het dagblad Faedrelandet zegt, dat Hannover wel voorstellen aan den Bondsdag heeft gedaan tot beeindiging der aangelegenheden van Holstein Lauenburg, maar dat die tot nog toe geene ondersteuning hebben gevonden. Pruissen en Oostenrijk hebben te dezer zake te Kopenhagen geene vertoogen ingeleverd.

LONDEN den 25 Augustus.

Koffij met goeden handel; Ceylon Plantation 67/6 a 74/. — Thee. Ord. Congo 15¼ a 15½ d. — Suiker flaauw. — Rijst gezocht, Bengaal 9/6 a 12/3. — IJzer 53/. — Talk in loco 55/3, najaar 55/9. — Oliën. Raap- 36/. Geraffineerd 40/. Lijn- 29/. Palm- 45/.

Veemarkt. De aanvoer bestond uit 1110 Runderen, 598 Kalveren, 9300 Schapen en Lammeren en 150 Varkens; beste qualiteit iets hooger verkocht.

LIVERPOOL den 25 Augustus.

Katoen. Tot vorige prijzen werden 6000 b. afgedaan.

BERLIJN den 25 Augustus.

Granen. Rogge per Sept./Oct. 35 th., per April/Mei 39 th. — Raapolie in loco en per Sept./Oct. $10\frac{2}{3}$ th., per April/Mei 11 th.

ANTWERPEN den 25 Augustus.

Koffij prijshoudend. — Suiker met weinig omgang. — Granen. Witte Tarwe ƒ 10¾ en Roode ƒ 11. Rogge ƒ 6¾.

MADRID den 24 Augustus.

Spanje 1¾ pc. 33.10; dito 3 pc. 43.

LONDEN den 25 Augustus.

De 3 pc. Gecons. 95⅝ a ½; Rusland 4½ pc. 99. Spanje 1¾ pc. 33¼ a ½; dito Buitenl. 3 pc. 45 a ½. Portugal 3 pc. 45½. Mexico 3 pc. 20⅛ a ⅜. Venezuela 4½ pc. 28 a ½. Illinois Shares 61 a 62. Dito Bonds 7 pc. 77 a 79.

PARIJS den 25 Augustus.

Frankrijk 3 pc. 69.35 a 69.20; dito 4½ pc. 98.15. Cred. Mob. 830. Spanje 1¾ pc. 33; dito Binnenl. 3 pc. 42¼.

WEENEN den 25 Augustus.

Nationale Metalliek 5 pct. 79.20; dito 5 pc. 74.50. Wissel Londen 118.

FRANKFORT den 25 Augustus.

Metalliek 5 pc. 60; dito Nationale 65. Spanje 1¾ pc. 32⅞; dito 3 pc. 41¾.

ANTWERPEN den 25 Augustus.

Spanje 1¾ pc. 32⅝; dito Binnenl. 3 pc. 42⅜. Metall. 5 pc. 62½; dito Nation. 5 pc. 66¾.

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 25 Augustus.

Heden wordt alhier op de gebruikelijke wijze gevierd de achtste verjaardag van Z. K. H. Prins Willem Alexander Karel Hendrik Frederik, tweeden zoon des Konings. Des voormiddags was er receptie en des namiddags diner op het Paleis het Huis in 't Bosch, alwaar zich de kapel van het regement grenadiers en jagers deed hooren. Des middags ten 12 ure werd door de troepen van het garnizoen in de Maliebaan eene groote parade gehouden.

— Z. K. H. de Prins van Oranje is gisteren avond uit het kamp alhier aangekomen, ter viering van den verjaardag van HD. Broeder. De Prins vertrekt heden avond weder naar Zeyst.

— De in de fabriek der heeren Hermans en Cie. voor Z. K. H. den Prins van Oranje vervaardigd wordende staatsiekoets zal, naar men meldt, niet, zoo als het voornemen was, voor het publiek ter bezigtiging worden gesteld.

— H. K. H. Prinses Marianne der Nederlanden heeft dezer dagen de ateliers van onderscheidene onzer kunstschilders bezocht, onder anderen van de heeren Simon van den Berg, Bosboom, Louis Meijer, Tom, van den Bergh, van der Sande Bakhuizen enz. H. K. H. heeft onderscheidene aankoopen of bestellingen gedaan.

— Gisteren is H. K. H. Prinses Marianne der Nederlanden, na een verblijf van bijna vijf maanden op Rusthof bij Voorburg, weder naar Duitschland vertrokken.

— Prins Eduard van Saksen-Weimar-Eisenach, komende van Londen, is te Scheveningen aangekomen en heeft in het Hôtel Garni naast het groot stedelijk Badhuis HD. intrek genomen.

— Heden middag ten twee ure heeft er weder een buitengewone Ministerraad plaats gehad.

— De nieuw benoemde Minister van Oorlog, de kolonel jonkh. E. A. O. de Casembroot, is van zijne buitenlandsche reis teruggekeerd en bevindt zich thans in de residentie.

— De Staatsraad, commissaris des Konings in deze provincie bezoekt heden, als voortzetting zijner inspectie-reis, de gemeenten Monster en Wateringen.

— Gisteren heeft in de zaal op den Fluweelen Burgwal de door dr. Moon aangekondigde meeting plaats gehad. Die heer, met roem bekend door zijne pogingen om blinden te leeren lezen op eenvoudiger en gemakkelijker wijze dan dit tot heden gebruikelijk was, heeft in die vergadering, welke met een gebed werd geopend, voor een uitgelezen publiek, aan een twaalftal blinden uit deze residentie, zijne methode ontvouwd, met zulk gunstig gevolg, dat dit de verbazing der aanwezigen in hooge mate wekte. De onderwijzer van het blinden-instituut te Rotterdam deelde mede, dat in die inrigting de leerwijze van dr. Moon met het beste gevolg was toegepast. Men ziet met belangstelling eene tweede bijeenkomst onder leiding van dr. Moon te gemoet.

— Naar men verneemt, wordt in de ijzergieterij van de wed. A. Sterkman en Zoon, alhier, eene groote danszaal vervaardigd, geheel uit ijzer te zamen gesteld, en bestemd voor Oost-Indië.

— Eenige werkbazen hebben, naar men ons meldt, pogingen aangewend tot het oprigten van een algemeen ziekenfonds voor werklieden die zich in hunne dienst bevinden.

— Gisteren is alhier plegtig de eerste steen gelegd voor een Israëlitisch wasch- en reinigingshuis, bij welke gelegenheid door den weleerw. heer Berenstein eene toepasselijke rede is gehouden. Het daarvoor bestemde terrein moet een geschenk zijn van den heer S. Andries alhier.

— Te Rijswijk hebben zich, in navolging van deze gemeente, eenige notabelen vereenigd tot het aankoopen van terrein, ten einde daarop arbeiderswoningen te bouwen.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 25 Augustus.

OVERLEDEN: A. H. Vrede, vrouw van M. Cortie, 31 j. — N. E. Fontaine, d., 15 j. — J. H. Keveling, z., 6 m. — M. Bots, wed. J. B. Toscani, 61 j. — J. van Zuilen, d., 3 m. — J. Kaptein, z., 4 j. — J. M. Bos, vrouw van J. M. van Leeuwen, 24 j.

BEVALLEN: J. Reicher, geb. Meijer, levenl. d. — J. G. Vugts, geb. van Gasteren, levenl. d. — J. H. H. Bakvis, geb. Elshoff, d. — D. J. C. Rawie, geb. Brand, z. — A. Kieboom, geb. van den Heuvel, z. — D. Bak, geb. van Willigen, d. — S. M. van Rijn, geb. de Deken, d. — M. L. C. Robbersen, geb. Jongh, d. — N. van der Wel, geb. Nootman, z. — M. Visser, geb. de Gast, d. — W. C. Kooy, geb. Korten, d.

VERKOOPING van EFFECTEN,

IN HET NOTARISHUIS TE ROTTERDAM,

Donderdag 25 Augustus 1859.

Ns. 1 en 2. Twee Aand. in de Algem. Zee- en Brandverzekering-Maatschappij te Rotterdam, direct. J. Tromp en H. C. C. van Alphen, elk groot ƒ 5000, gestort ƒ 500, laatste uitd. ƒ 60. N.° 1 om 12 pct. en N.° 2 om 11¾ pct. verk.

N.° 3. Een Aand. in de Verzekering-Maatschappij de Batavier, direct. A. N. Trenité Jr., groot ƒ 5000, gestort ƒ 1000, laatste uitd. ƒ 50. Om 14¾ pct. verk.

N.° 4. Een Aand. in de Verzekering-Maatschappij India, direct. S. Dunlop, groot ƒ 5000, gestort ƒ 1000, laatste uitd. ƒ 20. Om 12⅛ pct. verk.

N.° 5. Een Aand. in de Rotterdamsche Schouwburg-Vereeniging, groot ƒ 1000, vol gestort. Om 26⅛ pct. verk.

N.° 6. Twee Aand. in de Maatsch. voor Wasch-, Bad- en Zweminrigtingen te Rotterdam, elk groot ƒ 500, vol gestort. N.° 6 om 17 pct. en N.° 7 om 17¼ pct. verk.

N.° 8. Een Aand. in de Rotterdamsche Diergaarde, groot ƒ 250, vol gestort. Opgeh.

Ns. 9, 10 en 11. Twee Aand. in den Eigendom en een Aand. in de Geldleening der Nieuwe Rott. Courant, ns. 9 en 10 gestort ƒ 750, n.° 11 gestort ƒ 500. Allen opgeh.

VERTREK der SPOORTREINEN.

Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam: 7, 9.30, 11.40, 3.30, 7.45.
" " alleen n. 's Hage: 9.35 des av. en Zond. 5 's midd.
" Amst. naar Rotterdam: 8, 10.25, 1.30, 4.30, 7.30.
" 's Hage alleen n. Rott.: 8.30. 's morg. en Zond. 8.30 av.

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Rott. naar Antwerpen en Breda: 10.15, 3.—.
alleen tot Dordrecht: 8.40.
" Dordrecht naar Rotterdam: .... 7.—, 10.40, 3.20.
" Breda naar Antwerpen en Rott.: 6.50, 12.35.
alleen naar Antwerpen en Moerdijk: 5.20.
" Antwerpen naar Breda en Rott.: 7.45, 12.20.
alleen naar Breda en Moerdijk: 5.25.

Rhijn-Spoorweg.

Rott.n.Utr.,Amst.,Arnh.: 7.—, 10.—, 12.15, 1.30, 5.15, 7.15
Amst.n.Utr.,Rott.,Arnh.: 7.20, 10.35, 12.30, 2.30, 6.—, 7.45
Arnh.n.Utr.,Amst.,Rott.: 6.30, 9.45, 11.35, 12.30, 6.50, —
Utr.n.Rott. 6.30.— Utr.n.Amst. 6.45, beide behalve Zondag.

Officiele Wisselkoersen.

ROTTERDAM 25 Aug.

	2 maanden.	Kort.
Londen...	11.65	11.70
d.° 3/m.	11.62½	—
Parijs . .	55½	55¾
d.° 3/m.	55⅜	—
Bordeaux.	55¼	55½
Genua. . .	45	—
Livorno. .	38¼	
Napels . .	79	—
Petersb. .	169	—
Hamburg.	35⅛	35¼
d.° 3/m. .	35	—
Antwerp .	—	1½ v

	6 weken.	Kort.
Frankfort	99⅜	—
Augsburg	99	—
Weenen. .	96	—
Triest. . .	95⅝	—

Disconto 3 en 3½ pc.

AMSTERDAM 25 Aug.

	2 maanden		zigt	
Londen. .	11.62½	g	11 70	p
Parijs. . .	55½	g	56	p
Bordeaux.	55⅛	g	—	g
d.° ½ m.	55⅛	g	—	g
Genua . .	45¼	g	—	g
Livorno. .	38¼	g	—	g
Napels . .	79	g	—	p
Hamburg.	35⅛	g	35 5/16	g
	3 maanden.		Zigt.	
Madrid . .	236	g	—	g
Cadix. . .	238	g	—	g
Sevilië . .	235	g	—	g
Bilbao . .	235	g	—	g
Lissabon .	46	g	—	g
Porto. . .	40	g	—	g
Petersb. .	169	g	—	g
	6 weken.		Zigt	g
Weenen ..	96	g	—	g
Augsburg	99	g	—	g
Frankfort.	99¾	g	—	

Rotterdam ½

Beurstijdingen.

AMSTERDAM den 25 Augustus.

			l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl....	Werk. Schuld 2½	pCt.	63½	63 13/16	63 13/16
"	dito dito 3	"	76⅜	76½	
"	dito dito 4	"	97	97⅛	97⅛
"	Amort-Synd...3½	"	94½		
"	Handel-Maats.4½	"	127½	127¾	
"	O. I. Leening 4	"	96⅛		
"	Aand. Holl. Sp.	"			
"	Rijn-Spoorw...4½	"			
"	Maats.v.Weld.4	"			
België,...	Cert. *Rothsch.* 2½	"	52⅛		
Frankrijk,	Certificaten....3	"			
Spanje, ..	Buitenlands. ..1¾	"	33	33⅛	33 1/16
"	dito 3	"	44¾	44⅞	
"	Binn. a f 6000 3	"	42	42¼	42 3/16
"	Amort. Schuld.........		10⅜	10 15/16	10⅝
"	Bew. v. Coup..........				
Portugal,	Oblig. 3	pCt.	44⅝	44 11/16	
"	dito 1856/57..3	"	43⅝		
"	dito 1858/1859		43⅜	43 7/16	
Rusland,	Obl. *Hope en C.* 5	"	104⅞		
"	dito 1828/29..5	"	102⅞		
"	Cert. 1831/33..5	"	87½		
"	dito 1840......4	"	84⅞	85	
"	dito *Stieglitz* ..4	"	84⅝	84 11/16	
"	dito d.° Nieuwe 5	"	94⅜		
"	dito d.° 1855 N.5	"	100¾	101	100¾
"	dito te Londen 4½	"			
"	dito v. Assign.6	"			
"	Inschr. dito ...6	"			
Polen,....	Aand. 1835.........f		156	157	
"	Obligatien......4	pCt.	80	80¼	
Oostenr.,	Obl. *Goll en C.* 5	"			
"	dito dito 4	"			
"	dito Met. Oude 5	"	58 13/16	59 3/16	59⅛
"	dito N. te Ams.5	"	76	76⅝	76⅝
"	dito Nat. Met.5	"	62 15/16	63¼	63⅛
"	dito Metall.....2½	"	30⅞	31⅛	31⅛
"	Wen.Ad. fl 250 4	"	278	280	
Brazilië,	1824, £ 100, 5	"			
Equador,	£ 100..........1	"			
"	Onbepaalde....1	"			
Venez.,...	Obligatien......3	"	27 5/16	27 7/16	
"	Uitgestelde 1½	"	14⅞		
Grenada,	Obligatien......3¾	"	16¼		
"	Uitgestelde		5⅛		
Mexico,..	Obligatien......3	"	19¼	19⅜	
"	dito Onbep....3	"			
Illinois,	7	"	80	80⅛	

Ned. Bank, 4 pc., 165½; Handel-Maatsch. 127¼ a cont. Portugal, Uitgest., 30¼. Rusland, Spoorweg Actien, volgef., 5 pc., 224¼, 224½; dito Hypoth., 4½ pc., 89. Pruissen, 5 pc., 101, 101⅛. Weener Bankactien f 891, f 893, f 893; dito Aand., 1839, f 299. Fr.-Oostenr. Spoorw.-Oblig., bij Hope & Co., f 129. Peru, Fr., 75½. Philad., bij Hope en Co., Lr. A, f 95. Galveston 57½.

Beleening 3 pc. Prolongatie 2½ pc. Disconto 3 pc.

Bij niet zeer levendigen handel hebben de fondsen zich echter over het algemeen iets verbeterd. Bijzondere vermelding verdient de prijsverbetering van Spaansche Amortisable.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 63 13/16. Spanje, 1¾ pc., 33 1/16; dito Binnenl., 3 pc., 42 3/16, ¼. Oostenrijk, Metall., 5 pc., 59⅛; dito Nat., 5 pc., 63⅛, 3/16.

ROTTERDAM den 25 Augustus.

			l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl...	Werk. Schuld. 2½	pct.	63⅜		
"	dito dito 3	"	76⅛		
"	dito 4	"	97		
Belgie....	Obl. bij Rotsch 2½	"	51⅝		
Spanje,..	Oblig. 3 nu 1¾	"	33		
"	Neg. Londen..3	"	45		
"	Binnenl. a 6/m. 3	"	42⅛		
"	Certif. Coupons	"	4½		
Portugal,	Obl. 1856/57..3	"	43⅝		
"	Obl. 1859... 3	"	43 7/16	43½	
Rusland,	Obl. 1798/1816 5	"	105¼		
"	Obl. dito 4	"	84¾		
"	Spoorw. Aand. f	"	224½		
Oostenr.,	Metalliek.......2½	"	31		
"	Oude.........5	"	58 15/16	59¼	59
"	Nationale......5	"	62 13/16	63⅜	63
Venezuela	Obligatien....3	"	27 5/16		
"	Obligatien....1½	"	14 13/16		
Equador,	Obligatien....1	"	15¼		

De beurs verkeerde heden ten opzigte van Oostenrijksche en Spaansche fondsen in gunstige stemming, terwijl de overige soorten mede zeer vast in prijs waren.

Het Commité der Effectenhandelaren,
H. A. MARCELIS, Secretaris.

Laatste prijzen ten 3 ure: Spanje, Oblig., 1¾ pct., 33⅛; dito binnenl., 3 pct., 42 1/16 a 42⅛, gebl. 42 1/16; Amort.-Schuld 9⅞ a 10¼, gebl. 10¼. Oostenrijk, Metalliek, 2½ pct., 31; dito Oude, 5 pct., 59¼; dito Nationale, 5 pct., 62⅞ a 63, gebl. 62⅞.

LONDEN den 24 Augustus.

3 pc. Cons. cont.	95⅜	a	95⅝	3 pc. Peru....	71	a	73
id. id. op tijd	95½	-	95⅝	4½ pc. id. Urib.	80	-	82
5 pc. Oostenrijk	75	-	80	id. te New-Y.	77	-	79
4½ pc. België..	97	-	99	3 pc. Portugal.	45	-	46
5 pc. Braz. 1824	102	-	104	5 pc. Rusland.	111	-	113
id. 1829/39 ...	—	-	—	4½ pc. idem ex c.	98	-	100
id. 4½ pc. 1852	94	-	95	3 pc. Spanje...	44½	-	45½
idem 1858....	94	-	95	1¾ pc. idem...	32½	-	33½
6 pc. Buen.-Ayr	72	-	74	idem Amort. ..	9	-	10
6 pc. Chili....	102	-	104	id. Cert. Coup.	4½	-	4¾
3 pc. idem....	72	-	74	5 pc. Sardinië.	85	-	87
5 pc. Denemark	98	-	102	6 pc. Turkije..	83	-	84
3 pc. idem ...	—	-	—	idem Nieuwe..	73½	-	74½
2½ pc. Holland.	65	-	64½	4 pc. idem....	102	-	103
4 pc. idem....	100	-	102	3 pc. Venezuela	28	-	28½
Ecuador......	15	-	16	idem Uitgest..	15	-	15½
id. Land-warr.	—	-	—	Wissel Amst. krt.	11.14	a	15.
3½ pc. Grenada.	17	-	18	idem 3 m.	11.16¼	-	16½.
id. Uitgestelde	5	-	5½	id. Rott. 3 m...	11.16¼	-	16½.
3 pc. Mexico.	20⅛	-	20⅜	id. Parijs kort....	25.7½	-	15.
4½ pc. Peru...	92	-	94	idem 3 m.....	25.35	-	40.

Binnenlandsche fondsen iets lager bij weinig omzet. Buitenlandsche onveranderd zonder handel.

PARIJS den 24 Augustus.

Frankrijk 3 pc. a cont. 69, 69.10, 69.05; dito op ult 69.20, 68.95, 69.15; dito 4½ pc. a cont. 97.75, 98.25; dito op ult. 97.75, 98. Fransche Bank 2800; Crediet Mobilier 822.50, 825. Rusland 4½ pc. —; dito Spoorw. 500. Napels 5 pc. —. Spanje 1¾ pc. 33; dito 3 pct. buitenl. Oude 45; dito Nieuwe 42⅛; dito Passive 10.

Aanvankelijk had heden eenige handel plaats tot hoogere prijzen, maar ten gevolge van verschillende verkoopen daalden de fondsen weder, zoodat de 3 pcts. Fransche fondsen a cont. slechts 5 en op ult. slechts 15 centimes hooger sloten dan gisteren.

Prijzen der Buitenl. Coupons

en UITGELOTE OBLIGATIEN.

AMSTERDAM den 25 Augustus.

Metalliek	f 24.50	Sp. Piasters	f —.
idem Nationale..	- 30.55	Coup. per st.	- 55⅛.
Napelsche	- —.—.	Handb. Russen .	- 33½
Div. Eng. in £...	- 11.60.	Russ. in Zilv. R.	- 34⅛.
Eng. Russen....	- 11.60.	Poolsche in fl...	- ——.
Fransche.......	- 55⅜.	Coup. Port. 1 Jan 1848 per £ 2.	- —.—
Belgische.......	- 55⅜.		
Pruissische.....	- 34⅞.	Papier Koeb....	- —.—

Speciekoers.

AMSTERDAM den 25 Augustus.

Gouden Specien per Stuk.

Nieuwe Dukaten.......	f —	a	f —
Oude gerande dito.....	- 5.50	"	- 5.60
Tien Gulden Stukken...	- 9.60	"	- 9.70
Dito Eng. Souvereigns...	-11.65	"	-11.75
Dito Pistolen	- 9.55	"	- 9.65
Nieuwe Louis-d'Or......			
Stukken van 20 francs...	- 9.25	"	- 9.35
Baren Goud en Specien	- 9	a "	-10 pc. a f 1442.60 per N. ℔ fijn.

Zilveren Specien per Ned. ℔ Fijn.

Fijne Drittels	f	a	f
" Bar. 1000/1000 950.	-		" -
Zilver van 900 a 850.	- 104.20	"	f 105.
dito " 800 - 700.			
dito " 600 - 500.			
dito " 400 - 300.			

Zilveren Specien per Stuk.

Pilaren Piasters.............	f 2.55	a	f 2.60.
Fransche Kroonen...........	- 2.70	"	- 2.75.
Stukken van 5 francs........	- 2.33	"	- 2.36.
Brabantsche Kroonen........	- 2.65	"	- 2.70.
Pruissische Daalders.........	- 1.75	"	- 1.78.

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 25 Augustus.

GRANEN. Rogge, 154 ℔ Dantziger f 185.

SCHIEDAM den 25 Augustus.

MOUTWIJN per Ned. Vat zonder fust	f 14.75.
JENEVER, " " " " "	- 20.25.
Amst. proef, " " " " "	- 21.50.
alles zonder de belasting.	
SPOELING, per Ketel	- 0 60

DELFT den 25 Augustus.

BOTER. Heden zijn de prijzen geweest: f 46 a f 52; ter markt zijn verkocht 887/8 v.

DORDRECHT den 25 Augustus.

GRANEN, ZADEN enz. Jarige Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche Tarwe minder dan vorige week aangevoerd en tot genoteerde prijzen beter te plaatsen. Nieuwe door de geringe kwaliteit flaauw en 10 c. lager afgegeven. Jarige Zeeuwsche, Vl. en Overm. f 8.60 a f 9; Nieuwe dito f 8.20 a f 8.50, en dito afwijkende en geringe f 7 a f 7.80. Rogge. Jarige Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. onveranderd. Nieuwe zeer schaarsch en 10 c. duurder betaald. Jarige Zeeuwsche, Vl. en Overm. f 5.70 a f 6 en Nieuwe dito f 5.80 a f 6.30. Gerst. Winter en Zomer vond bij matigen aanvoer tot vorige prijzen genegen koopers. Zeeuwsche, Flakkéesche en Overm. Winter f 4.80 a f 5.60 en Nieuwe Zomer f 4.70 a f 5. Spelt, weinige partijtjes aangevoerd en tot hooger prijs van f 2.70 tot f 3.20 naar kwaliteit wel te plaatsen. Haver. Inlandsche Voeder en Dikke vond weinig vraag en is tot genoteerde prijzen aangeboden. Zeeuwsche en Inlandsche Voeder f 2.20 a f 2.80 en Dikke dito f 3.40 a f 4.20. Boekweit, in het water niet geveild, van den zolder was Groninger op 70 Ned. ℔ tot f 172 te bekomen. Paardenboonen. Van Nieuwe waren eenige partijtjes uit het Overmaassche ter markt, vrij voldoende in kwaliteit, zijn van f 6.20 tot f 6.60 verkocht. Duivenboonen niet getoond. Witte en Bruine Boonen niet ter markt. Blaauwe Erwten weinig aangevoerd en tot vorige prijzen; als goed kookende van f 8.80 tot f 9 en de mindere van f 7.50 tot f 8.40, grif te verkoopen.

Koolzaad met kleinen aanvoer uit Zeeland, Vlaanderen en het Overmaassche tot vorige prijzen aan onze olieslagers, als puik gestort Overm. Zeeuwsch tot £ 55 en dito Zakgoed £ 54, en mindere soorten van £ 52 tot £ 44 naar kwaliteit beter te verkoopen. Op 9 vat tot de volgende prijzen te koopen: September £ 56½, October £ 57. November £ 57½. Lijnzaad zonder omgang, 112 ℔ Taganrog, geringe kwaliteit f 300 aangeboden. Kanariezaad weinig aangevoerd en tot vorige prijzen van f 11.50 tot f 12.50 begeerd. Hennipzaad niet ter veil. Raapolie tot verhoogde prijzen met belangrijken handel. Vliegend en op 1 September f 33½ gedaan en zoo te plaatsen, en latere maanden tot f 33¾ met weinig afgevers. Lijnolie schaarsch en willig. Vliegend f 34½ gedaan. Raapkoeken tot verlaagde prijzen aangeboden en Lijnkoeken weinig gevraagd. Harde Raapkoeken per 1040 stuks f 60, f 62; dito Lijnkoeken per 1040 st. f 90, f 100; zachte dito per 1040 st. f 110, f 120.

GOUDA den 25 Augustus.

KAASMARKT. Aanvoer 40 partijen, alle inferieure kwaliteit, die van f 15 tot f 18 verkocht zijn; goede kwaliteit gevraagd en hooger betaald.

VEEMARKT met goeden aanvoer, vlugger en tot betere prijzen dan voorgaande marktdagen opgeruimd.

AMSTERDAM den 25 Augustus.

Van TABAK werd de verkoop bekend van 30 ceroenen Havanna per Aeolus.

WORTELHOUT. Door de N. H. M. zullen op Woensdag den 2 September bij inschrijving worden aangeboden 25 stuks Amboina.

ROGGE. Heden verkocht 125 ℔ Pruissische f 180.

KOOLZAAD is heden op 9 v. Olie in Sept. a £ 61 gedaan.

LONDEN den 23 Augustus.

SUIKER. W.-Ind. soorten flaauw en 6 d. lager. Omzet 456 v. Uit de hand zijn afgedaan 700 b. bruin Mauritius tot 31/ a 34/6. 400 b. dito tot 38/ a 39/ en 100 b. Benares tot 44/ a 45/6. Geraffineerd flaauw, br. lumps 50/. — RUM prijshoudend. — KOFFIJ. Natif Ceylon vast. Uit de hand zijn 200 b. ord. tot 53/6 afgedaan en 200 b. besch. Rio tot vaste prijzen. — RIJST 3 d. lager. Omzet 1000 b. Rangoon en Bengaal. — KATOEN prijshoudend maar stil. — SALPETER 6 d. a 1 lager, 620 b. Bengaal bedongen 34/. — METALEN. Schotsch Gietijzer vast 53/ a 53/3. Zink vast, 25 t. zijn verkocht tot £ 21.15. Banca Tin 143/6, Straits 138/. — OLIEN. Lijn- stil 28/9 a 29/, te Hull 28/. Raap- flaauw, bruine 36/6 a 37/, blanke 39/ a 40/6. Palm- vast 45/ a 45/6. Terpentijn- vaster 35/6 a 36/, Engelsche 35/.

LONDEN den 24 Augustus.

SUIKER. 1146 b. Guatimala werden gedeeltelijk verkocht tot 32/ a 35/. — SPECERIJEN. 42 b. Piment bedongen 3⅜ en 1355 b. zwarte Penang Peper 4⅛ a 4¼. — INDIGO. Van 181 cer. werden in veiling ca. 81 afgedaan tot vorige prijzen. — COCHENILLE. 200 k. Honduras zijn voor een derde verkocht tot betere prijzen en van 107 k. Mexicaansche het grootste gedeelte tot ferme prijzen.

GRAANMARKT. Binnenlandsche Tarwe redelijk wel verkocht tegen de prijzen van jl. maandag. Buitenl. dito onveranderd met beperkten handel. Meel traag verkocht tegen de prijzen van jl. maandag. Gerst prijshoudend met levendigen omzet. Boonen vast. Erwten weinig gevraagd, maar niet lager. Buitenl. Haver beter te bekomen maar niet merkbaar lager. Lijnzaad prijshoudend. Andere Zaden onveranderd.

Van den 22 tot den 23 dezer werden aangevoerd 460 q. binnenl. en 5730 q. buitenl. Tarwe, 20 q. buitenl. Gerst. 2620 q. binnenl. en 50,260 q. buitenl. Haver en 1040 z. binnenl. en 110 z. en 70 v. buitenl. Meel.

ANTWERPEN den 24 Augustus.

GRANEN. De markt is onveranderd. — OLIEZADEN. Bruin Mosterdzaad f 19 a f 20. Kanariezaad f 38 a f 40. — Van POTASCH zijn 25 v. la Amerik. tot f 16½ verkocht. — HARST. Er zijn 600 v. bruine Amerik. afgedaan. — Van SUIKER vonden 376 k. Havana nemers.

HAVRE den 22 Augustus.

KATOEN. De omzet bedroeg heden ca. 1000 b., waaronder 312 b. Fernambuck. — KOFFIJ blijft zeer gevraagd, 760 b. Haïti bedongen fr. 68, 553 b. dito fr. 69¼, 2457 b. Rio geh. prijs, 184 b. dito fr. 67 en 900 b. Ceylon fr. 122½. — SUIKER. 172 v. Antilles vonden nemers tot fr. 58. — HUIDEN zijn gezocht tot ferme prijzen. Voor 456 st. gez. Buenos-Ayres betaalde men fr. 87½, voor 580 dito gedr. fr. 145 en voor 2300 st. drooge gezouten op levering fr. 105. — POTASCH. Omzet 50 v. la Amerik. tot fr. 40. — RIJST. 70 tiersj. Carolina bedongen fr. 30½. — CACAO gevraagd. Omzet 2016 b. Para tot fr. 66.67 en 68 en 247 b. Haïti tot fr. 54 en 55.

HAMBURG den 24 Augustus.

KOFFIJ vast met matigen handel. — RAAPOLIE per Oct. 22. 14 a 22. 12; per Mei 23. 2. — ZINK. 2000 ctr. loco bedongen 13. 14. — GRANEN flaauw en zonder handel.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. *Aangek.*
25 *aug.* Stad Dordrecht (st.), Londen
Brazil. oorlogs-instructie korvet Bahiana, d'Houdain, Cherbourg
(Z. Z. W.)

Hellevoet. *Aang.*
25 *aug.* Fortuna, Thomsen, Libau
Alarm, Paxton, Boness
Vigilant, Palmer, Newc.
Vertrokken.
Hollandia, Wap, Batavia
Frouwina, Duit. Dantzig
Cygnet, Boyce, Newcastle
Jacobus, Koning, Koningsbergen
Alma, Nordström, dito
Jim Crow, Doidge, Leith
Fanny, Voss, Oostzee
Margaretha, de Groot, dito
Admir. Ver-Huell (st.), Havre
(Z. Z. W. — O.)

Brielle *Aang.*
25 *aug.* Lord Raglan (st.), Newcastle
Adonis (st.), Londen
Maasstroom (st.), Hamb.
Enchantress (st.), Hull
Seagull (st.), dito
Vertrokken.
24 Ocean Queen (st.), Hull
25 Nautilus, Rocket, Newcastle
Marie, Johansen, dito
Sophie, Johanssen. dito
Norfolk Lass. Knights, d.°
Swift, Osborn, Plymouth
Elise, Danker, Colchester
Tre Brödre, Beck, Whitby
Fawn, Ditcham, Dundee
Astley, Fleming, Liverp.
Judithe, Larsen, Noorw.
Sjöfna, Madsen, Stavang.
Anita, de Yturiaga, Christiansand
Gustaaf, Oldenburger, Mandal
Hermanna, Veling, Kroonstad
Vertrouwen, Dekker, Elbing
Prins van Oranje (st), Duinkerken
Concordia (st.), Londen
(Z. ten W. — Z. Z. W.)

Maassluis (Z.) *Vertr.*
24 *aug.* El Nathan, Knudsen, Stavanger
Christine, Altmeppen, Riga
Dove, Jeffels, Newcastle
Catharina, Duintjer, avontuur
Charlotte, Hilchert, dito
(even als de gisteren gem. schepen allen wel in zee.)
(Z. W.) *Vertrokken*
25 Souvenance, Mignaux, Christiansund
Warrior, Smith, Sunderland
George, Beavis, dito

Amsterdam *Vertr.*
24 *aug.* Anna Paulowna (st.), Swart, Genua
Mina, Cupido, Newcastle

Texel *Aangek.*
24 *aug.* Aurora (st.), Lond.
Monarch, Cookson, Shields
Alert (st.). Hull
Catharina Harmanna, Visser, Archangel
Maria, Grunwald, Frederikstad
Elisabeth, Gjersoe, dito
Presiosa, Apeness, dito
Vertrokken.
24 Decima, Akkerman, Batavia
Margaretha Hendrika, Datema, Dundee
Norman, Foreman, Shields
Hebe, Bridlington, dito
Captain, Lamb, Sunderl.
Zenith, Booker, dito
Atlantic, Fleetwood, Gothenburg
David Faye, Knudsen, Frederikstad
Tvende Brödre, Evensen, Tonsberg
Diana (st.), Londen
Ranger (st.) dito
25 Zwijger, Hoogland, Gothenburg
(24 N.N.W.—NO., 25 ZW)

Vlie *Aangek.*
22 *aug.* Harmonie, Kayzer, Aachangel
Johan Gerard, Huges, Christiania
Arentina Jacoba, Menses, Frederikst.
Frederik Hendrik, Hoeksma, Osterrisoer
Volharding, Litzau, Fahrsund
Catharina, von Helms, Brunsbuttel
23 Vrouw Martha, Bol, Dantzig
Remelia Geertruida, Katoen, Frederikst.
Vertrokken.
23 Willem, de Boer, Noorw.

Zierikzee *Vertr.*
24 *aug.* Rosa, Besford, Newcastle

Vlissingen *Aangek.*
24 *aug.* Jufvr. Hillegonda, Douwes, Pernau
Hendrika Margaretha, Freije, Memel

—o—

Batavia *Aangek.*
vóór *7 julij* Johanna, Piccardt, Hong Kong
Brouwershaven, Janzen, Rotterdam

Palermo *Aang.*
15 *aug.* Atalante, Beckering, Licata

Genua *Vertr.*
20 *aug.* Gepbiena Helena, de Vries, Londen

Marseille *Vertr.*
20 *aug.* Fenneg. Arendina, de Jonge, Falmouth
Sappemeer, v. d. Veen, d.°

St. Nazaire *Vertr.*
21 *aug.* Aaltje Pronk, Schuur, Londen
Marchina Catharina, Mulder, Engeland
Apollos, Hochland, Liverpool

Queenstown *Aang.*
22 *aug.* Amstel, v. Duyn, Berdianski

Crookhaven *Vertr.*
21 *aug.* Geerdina, Doewes, (v. Livorno) Ramsey (eiland Man)

Liverpool *Aangek.*
23 *aug.* Albatross (st.), Rott.
In lading.
Mathilda Barbara, Kat, Nickerie

Falmouth *Aang.*
24 *aug.* Cornelia, Leeuw, Konstantinopel

Bij **Plymouth** *Aang.*
23 *aug.* Nederland, Ruiter, New-York n. Rott.

Portsmouth *Aangek.*
23 *aug.* Elsina Geertruida, Mulder, St. Petersb.

Douvres *Gepass.*
22 *aug.* Pomona, Lootsman, Amsterdam n. St. Jago de Cuba

Londen *Aangek.*
24 *aug.* Vlijt, Engelsman, Venetië
Stad Goor, Velthuis, St. Petersburg
Gezina, Krook, Lidköping
In lading.
Josepha Louisa, Muysson, Sydney
Margaretha Meijering, de Jonge, Dantzig

Gravesend *Aangek.*
23 *aug.* Hendrika, de Jonge, St. Petersburg
24 Perseverance, Cummings, Medemblik
Cornelis, Fokkes, St. Pet.
Wilhelmina Klasina, de Jonge, Gothenburg

Ipswich *Vertr.*
23 *aug.* John Watson, Colthorpe, Rott.

Newcastle *Uitgekl.*
19 *aug.* Jacoba Catharina, Nieveen, Kroonstad
(tot 22) Æolus, Schaafsma, dito
Provincie Drenthe, Beekman, St. Pet.

Shields *Aangek.*
23 *aug.* Adriana Francisca, van Eyk, Vlissingen

Aberdeen *Vertr.*
21 *aug.* Samson, Law, Amst.

Kirkaldy *Aangek.*
22 *aug.* Henriette, Wever, St. Petersburg

Grangemouth *Aang.*
23 *aug.* Lucas Wildervank, de Grooth, Koningsb.
Vertrokken.
22 Spes Nostra, Beukema, Kroonstad

Antwerpen *Vertr.*
24 *aug.* Dolphijn, Holman, Villanova

Altona *Aang.*
22 *aug.* Goede Verwachting, Mulder, Zwolle

Wolgast *Aangek.*
22 *aug.* Vr. Geertruida, Bontekoe, Bremen

Swinemunde *Vertr.*
21 *aug.* Fahrenheit (st.), Mielordt, Rott.
22 Iduna, Hoitz, dito
Aangekomen.
22 Etje, Mooi, St. Petersb.
Johanna Ettina, Schuur, Newcastle

Dantzig *Vertr.*
21 *aug.* Eendragt, de Boer, St. Petersb.
Triton, Dall, Zwolle

Archangel *Zeilkl.*
10 *aug.* Dankbaarheid, Koci, de Maas
11 Minerva, v. Ommeren, d°
Auriga, Moritz, dito
12 Cadzandria, Oomkens, Amsterdam
Odden, Winthersen, Maas
Auguste, Veen, dito
13 Maria Cornelia, Brinkerink, Amst.

Gothenburg *Uitgekl.*
18 *aug.* Westerkwartier, de Lange, Frankrijk
20 *aug.* Margaretha, de Jong, Holland

Christiania *Aangek.*
17 *aug.* Jonge Bernhard, Schaap, Harlingen
Stad en Lande, Wijma, d.°
Vertrokken.
16 Anne Marie, Salveson, Holland
Uitgeklaard.
15 Mercurius, de Boer, Harlingen

Fredrikstad *Aang.*
10 *aug.* Navigator, Kaas, Amsterdam
Jantje Eikema, Holland
12 Chelone, Ulleborg, dito
Onderneming, Kooiman, Stavoren
Johannes, de Boer, Harl.
13 Vrede, Andersen, Holland

Langesund *Aangek.*
17 *aug.* Agatha, Riepma, Appingedam

Horsens *Vertr.*
vóór 20 *aug.* R. R. Storm, Holland

Elseneur *Aangek.*
21 *aug.* Hertha, Emilius, Amst. n. Uleaborg
Vriendschap, Bieze, Bordeaux n. St. Pet.
22 Helena, v. d. Wal, Pirea n. Harlingen
Johanna, Struving, Dordt n. Koningsb.

Holtenau *Aangek.*
20 *aug.* Vrouw Hillegina, Joosten, Anclam n. Dordrecht
21 Anna, Hoekstra, Kiel n. Amsterdam

Rendsburg *Aangek.*
19 *aug.* Ida, Ehler, Rostock n. Amsterdam
Venus, Meijer, Heiligenhafen n. dito
Onderneming, Tonkens, Dantzig n. Zwolle
20 Frau Trientje, Evers, Amst. n. Flensburg
Fokkina Emmegina, Folkers, Tonningen n. Elbing
21 Geertruida, Rasker, Heiligenhafen n. Antw.
22 Adriana, Rozema, Koningsb. n. Groningen

—o—

Dordrecht 24 aug.
Volgens telegrafisch berigt, is heden morgen van Portsmouth vertrokken het barkschip Sumatra, kapit. H. Grivel, van Amst. naar Batavia bestemd.

—o—

Gepraaid:
Den 6 aug., op 37° 45' NB. en 40° WL., Resident van Son, C. Kramers, van Batavia naar Rotterdam.
Door kapit. D. D. Visser, van Archangel in Texel binnen:
Den 27 julij, in de Witte Zee, Drie Zusters Pott, H. H. van Emmen Jr., v. Archangel n. Rotterdam.
Den 2 aug., Anna Maria Henriette, Puister, van Archangel n. Amsterdam.

—o—

Vertrokk. Passagiers
Van 't **Nieuwe Diep,** naar Batavia per Decima, kapit. Akkerman: de heer Joh. Scheltema, 10 Jav. matrozen en 1 Jav. dienstbode.

—o—

24 augustus. De wind te **Falmouth** O. en te **Deal** Z. Z. W.

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 26 aug.: 1ste getijde 1 ure 55 min.; 2de get. 2 ure 19 min.

Arnhem. Waterhoogte 24 aug. 1.02 el.

Keulen. Rijnhoogte 24 aug. 5 v. 10 d. Rijnl.

Mannheim *Aang.*
23 *aug.* Boreas, Grenshauser, Amst.

Advertentien.

Heden overleed de Jongste onzer Lievelingen, in wier bezit wij ons slechts 4 maanden mogten verheugen.

Rotterdam
25 *Augustus* 1859.

H. ERKELENS.
A. D. ERKELENS,
GLAZENER.

Voor de hulpvaardigheid bij gelegenheid van den Brand van 24 dezer. en voor de vele blijken van belangstelling, door Vrienden en Bekenden betoond, brengen Ondergeteekenden bij deze hunnen opregten dank.

Rotterdam
25 *Augustus* 1859.

A. DE GRAAFF
EN FAMILIE.
Wed. W. DE GRAAFF,
VERWEY.
B. C. GUBBELS
EN ECHTGENOOT.

Te ROTTERDAM
ligt in Lading
NAAR
BATAVIA EN SAMARANG,
voor GOEDEREN en PASSAGIERS,
het snelzeilend gekoperd *Nederl.* BARKSCHIP CHRISTIAAN HUYGENS, Kapit. J. van Katwijk, hebbende uitmuntende Inrigtingen voor Passagiers en voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres bij de Cargadoors DE GROOT ROELANTS & Co., te *Schiedam*, en P. A. VAN ES & Co., te *Rotterdam*.

Te ROTTERDAM
LIGT IN LADING
NAAR
SOERABAIJA EN MACASSAR,
het gekoperd Nederlandsch SCHOONERSCHIP ADRIANA JACOBA, Kapit......
Adres de Reeders 't HOEN, HUDIG & Co. en de Cargadoors HUDIG & PIETERS.

PHOSPHORZURE GUANO.

Deze **GUANO** beveelt zich niet alleenlijk aan door derzelver uitstekende Eigenschappen, maar ook door een **buitengewoon billijken Prijs.**

Dezelve biedt verder het belangrijke voordeel boven andere Soorten aan, dat zij niet zoo als deze vernietigt (in plaats van te bevruchten), wanneer men ze soms rijkelijk gebruikt.

De Prijs is: *f* 4¼ per 50 Kilo, bij hoeveelheden van 5 tot 20000 Kilo: *f* 4½ per 50 Kilo, bij hoeveelheden van 1 tot 5000 Kilo: *f* 4¾ per 50 Kilo, bij hoeveelheden beneden 1000 Kilo.

Deze Prijzen zijn vrij aan boord, met inbegrip van de Zakken; tegen contante Betaling **te Koop** bij

A. ELLERMAN,
Scheepmakers-haven, Punt, alhier.

Op een **GRAANKANTOOR** wordt gevraagd een

JONGSTE BEDIENDE.

Vereischten zijn: **vlug Rekenen, duidelijk Schrift** en **grondige Kennis** van de **Hollandsche,** alsmede der **beginselen** van de **Hoogduitsche** en **Fransche Talen.** Nader adres bij de Boekverkoopers M. WIJT en ZONEN.

De Heeren HOPE & Co. adverteren, dat op den 1sten September 1859 en vervolgens ten kantore van de *Associatie-Cassa* zal gevaceerd worden ter betaling van de op dien dag verschijnende **INTEREST-COUPONS** der *Russische Geldleening* van de jaren 1828 en 1829.

De Heeren HOPE & Co. adverteren wijders, dat door den Notaris Mr. J. COMMELIN Jr., in tegenwoordigheid van Getuigen, zijn **uitgeloot,** om op 1.º September 1859 te worden afgelost:

ZEVEN HONDERD ACHT-EN-ZEVENTIG OBLIGATIËN der *Russische Geldleening* van A.^o 1828, genummerd:

8651	13581	11083	11122	14895	4969	5539	4402
11345	13156	4247	17942	8533	6493	7723	14206
5256	10623	3654	329	14155	9973	15953	10307
247	6942	9079	1502	6511	1293	6854	11478
7720	16606	4817	4560	7480	7238	3363	5723
97	10313	9809	14879	14760	1002	14453	12927
356	14312	14755	9980	2906	17461	15566	3956
15318	11963	7672	4081	891	12894	5234	10179
10714	10348	993	15380	10543	7483	17800	8822
12692	3199	6900	722	9560	5820	15145	14105
7241	16410	9265	9313	15350	8692	4756	1326
10085	14750	8245	14153	9602	2316	617	7660
16762	2574	63	8443	12824	3957	13307	14010
4200	5739	9913	11825	7016	11256	1500	11152
10450	7439	2937	2734	606	8051	14942	6616
6539	12486	3606	3587	15741	17847	11270	13714
8091	731	16518	2169	411	7773	4314	8937
5945	16862	11204	1775	3849	14159	9259	9055
10648	9124	4414	1940	7045	935	7325	13621
9120	4445	2913	5866	14875	14270	17972	5467
16094	15304	4614	17492	6990	13325	14321	16882
17477	9141	9159	14556	9705	11867	13274	2233
12528	17167	14394	4156	6529	2300	8537	14161
14150	16955	10302	12538	11321	15581	1984	10569
12195	15279	13341	13703	5170	6723	2143	2779
6946	12908	17424	2573	1045	10906	2323	3666
6722	6337	9326	7131	10291	11369	809	15194
8430	14016	14624	13906	1656	2174	17345	4716
3566	14276	13950	11268	8572	14665	8403	1100
8440	11028	17743	6528	13244	2290	2755	4133
17979	8284	1458	11786	3537	5797	16337	8377
11340	14167	12795	3473	10359	9009	10911	17270
2060	11889	1601	10730	3572	15307	7857	3996
15661	14683	16158	17023	11603	13151	7929	11996
8560	15914	3687	12160	15881	2413	176	10496
17032	3881	8043	2616	16437	350	4999	16168
16833	17460	7781	9542	6509	1108	6624	10054
7129	7832	15621	9306	15641	16843	145	10421
11262	14304	12913	4358	14188	8596	10171	4228
250	11553	1452	9145	12294	10575	7711	3378
3543	7127	5631	2460	13850	17108	3116	13746
222	1685	708	5801	7738	1966	9097	363
9482	9384	16048	472	16184	6442	2486	13793
5287	2721	12414	12411	12938	7840	6512	16032
2416	11841	9548	8037	9315	3749	2412	12465
6228	6897	14347	7171	5375	4218	3117	16421
7681	11957	1474	7913	12621	16948	2987	12288
17630	4777	2604	785	17940	5886	584	10801
9420	7567	13297	17073	12631	15794	11463	7179
17407	14273	8784	16728	11508	14816	944	4333
11678	15675	13679	88	17033	433	16582	284
8618	13076	4473	17181	16035	6851	9887	9817
5977	11300	3370	1652	234	2908	17305	10128
17680	8194	17438	4179	14920	5558	7233	4516
11282	6224	12317	11885	8975	6625	2483	12800
2285	2703	8105	17716	6606	16377	8515	1012
1574	10107	2515	10147	8466	14365	15493	2504
16542	2033	4201	15789	11390	11128	14767	17238
8457	13301	288	443	3252	4884	15897	6927
5532	2516	11811	3256	14623	775	4753	12975
14874	5809	978	4309	2109	4422	231	1985
1406	17833	3516	5746	10078	7675	8148	17788
2839	12518	17586	7303	5639	4782	6729	5630
828	1838	8542	12803	4796	13559	12444	13275
5282	14728	15225	3745	8520	11770	1305	13957
16175	4077	10534	7099	5087	8131	13469	3054
15181	10089	15573	12871	12614	11783	2289	371
4859	5178	15973	9198	426	8860	4258	13133
4336	912	15468	1972	8940	14877	2965	3508
7758	10411	9649	10169	16198	13764	1992	11160
11560	17196	3755	16021	7259	15298	3327	3274
5786	13776	16676	6864	3762	6255	10015	4130
6295	10637	17155	3207	2127	6850	15007	1931
3372	15900	4750	15686	17747	3037	11521	7176
3399	11764	7211	12981	15787	7204	13142	14526
2728	5361	15285	14612	15688	892	3811	5477
918	5528	7918	4492	3828	12545	10289	17873
1294	3693	9691	11572	6799	16243	9584	13924
16672	13227	715	5627	5679	4313	13530	5102
980	15222	7269	5420	2924	8146	9200	10435
11614	2954	12354	17631	3317	1284	12267	16861
16186	1409	24	13720	11229	6461	13800	15497
2939	8926	3121	1096	1675	5086	4025	9394
11638	9997	15765	289	12799	4975	6476	2764
5158	17217	1060	6882	8275	11106	11909	11959
13371	15757	8765	2770	7450	1084	12643	11367
15223	7562	6101	14225	16495	1139	1461	5642
13688	17831	13319	12648	5650	10867	8917	4284
9402	5091	7856	12618	16039	10096	1740	9194
10136	14559	8306	2909	1532	12205	4369	13221
8925	13476	4069	4270	15691	7425	10317	1265
15983	9430	4857	1040	14787	5024	3738	6551
16346	11150	14100	14757	14667	5573	15359	3680
735	2547	16538	2450	2999	6874	4988	9303
13215	12724	17533	7682	9295	5204	7043	3314
7067	13233	4274	14607	16255	387	7486	9514
17076	7284	7152	5092	7860	8776	13110	6700
7173	16787						

En **NEGEN HONDERD ACHT-EN-TACHTIG OBLIGATIËN** der *Russische Geldleening* van A.^o 1829, genummerd:

31803	24459	38275	30823	21938	39118	20391	31124
39851	24296	25357	22708	34844	34723	27923	28787
19507	29735	24353	22969	25988	21525	19580	32704
33929	27843	26500	33321	27820	40718	35062	23372
40164	41007	28779	22081	22773	30428	24726	20339
41252	24936	23968	23386	19503	39095	25202	32679
29900	38046	39818	33816	21359	30401	29333	36701
33306	31113	18723	31667	32028	41943	29106	35661
33152	20123	35125	24738	20239	23553	32139	35312
41176	19441	32416	22157	39384	26013	30003	37798
39725	32331	36353	23587	18812	27873	36952	20253
30267	34228	21746	27831	32862	35045	20148	20860
38301	41117	32003	34862	29061	26065	26990	23458
37200	34341	28415	39207	24119	22812	29075	24044
38166	22419	33665	27377	25239	31738	27804	34501
35812	41763	40228	27875	27870	24705	26953	22963
26802	31932	19033	19621	18190	41556	37385	31597
40663	19690	31068	27326	21411	39701	38780	22071
33729	21158	33657	20143	28744	19756	18893	32451
22980	24122	27817	18146	31474	19949	19112	38274
18574	32325	18942	38588	23879	38546	23604	28123
26874	22796	23679	33619	35585	34149	20395	27699
36118	23820	39861	40862	26754	37878	29571	38376
18597	30803	28266	41694	18712	35627	19291	28237
36480	18497	32341	24543	22446	39664	24012	28190
18713	38961	27557	34858	31951	37311	19925	35167
34500	23146	33211	32062	21020	41580	28348	37395
24854	35758	37996	29052	27737	35858	26939	23534
24636	24634	28385	25142	34991	19293	31386	27797
39130	34011	27160	39681	26379	31570	24988	34381
24321	30795	29757	41306	20782	41343	40675	32660
41745	21057	21446	32472	28211	30664	18619	24072
33616	35299	21703	23909	31040	29976	18975	27096
38643	27391	37936	29653	18378	20759	36297	30086
37752	33812	30541	29907	26977	41600	22793	29281
22511	27126	34210	30287	30476	40192	23746	39571
37567	40380	22613	19886	34840	35875	31870	35215
28721	36174	29525	22170	23583	23358	25693	38092
22690	28776	31411	39203	26630	40414	32086	40956
18054	28674	29217	29686	39433	34485	34154	28071
31295	34621	39891	23951	32169	30589	34156	19578
24718	36150	37921	34623	20707	18178	21058	39127
26762	32453	38790	34805	39507	38744	27032	33055
21772	20485	27403	19675	21154	35345	28334	34195
20926	20894	18646	28603	28105	36092	25427	37279
33856	41781	18040	31263	26337	38444	38342	40665
34609	32063	30830	39077	22740	25517	23498	41096
21383	23558	22697	25659	22863	32363	23527	26651
23648	38687	26804	38676	38514	18703	32095	33221
18412	35707	29047	25539	32723	32567	29376	27705
24479	34866	29746	20840	29803	25835	21629	31091
18465	38361	30210	40239	29322	34307	23708	30374
35472	19270	30636	19396	40965	29772	22880	19987
33172	37618	38408	38032	38216	25127	24058	34799
38186	24052	28305	32808	41320	41183	24601	31372
18505	31341	29185	29316	33858	20217	26956	21580
30281	26328	19149	40502	20118	35153	34875	35903
27887	28058	30183	38053	27747	30419	33136	35397
34759	18870	25056	21238	31005	27497	34958	29005
19825	32820	32422	25899	29681	27602	35079	35582
23842	21693	39703	41782	39585	20160	25567	32317
33874	39606	23389	20355	30035	39735	41601	22149
25489	35311	20437	38104	19864	28040	26265	32372
26884	30184	33135	20845	23861	41668	23037	35497
36220	36143	39329	38366	39957	20727	29592	22757
31871	19914	22965	34302	35783	37980	36340	27291
32756	32760	34431	41002	20194	37888	38170	41462
28041	38940	22165	30430	29586	27308	25070	19711
21935	28476	21504	19700	25411	38154	39563	29593
18284	34985	25027	28392	18170	25404	33406	36637
32923	28540	25310	36555	22504	34424	18196	40430
27088	22720	30413	37869	28935	41844	20523	23242
34238	34043	27106	40499	25600	41422	18959	38294
24758	24570	34351	40117	33367	26263	40222	19879
41513	38460	24198	30991	28750	23332	29847	21812
24969	26624	24053	29372	30852	25667	23782	34923
28413	27682	35177	32517	22745	32910	41467	22047
35719	40925	40263	30046	26739	23608	18725	40781
37222	25466	22138	39495	41034	23459	20796	23082
40997	36494	20980	37819	21483	40561	38345	41311
34390	22329	33230	25677	24942	24534	40501	37032
18531	22658	32954	20019	35834	39361	30038	21881
39230	26666	37400	34065	35356	26635	38458	29607
24209	19119	19137	23592	32683	41777	39724	19491
23105	40338	36122	18229	39967	39473	38027	37001
39654	18058	35057	35667	37063	29758	22007	40833
25164	24112	20038	39671	27575	19997	35851	33229
37504	32745	22960	28985	24376	22485	20341	20273
30016	38246	27331	38905	41188	25594	31494	18755
20555	26575	19744	31575	36832	31526	41226	41885
38593	27648	27247	37527	20569	31228	30305	35724
39586	37901	40207	21891	38151	39187	23127	25017
30840	26821	18031	19253	25820	25048	39104	39930
40429	36484	32012	39815	39726	18741	38956	35674
38820	28658	41324	27876	35264	37695	27642	34105
33687	24533	30137	18929	35111	29260	35341	20608
39448	27075	33768	34355	31523	40879	35624	23141
23613	40296	32851	30064	36453	41767	26046	35628
24184	23962	22102	41301	20413	24396	34128	34676
37844	29284	36519	18209	21643	28617	22162	25509
19197	26926	29116	32192	35745	32022	24830	28607
38755	24780	30645	30542	36951	40540	28036	32971
25305	34927	39682	29294	28052	21160	36904	25206
33304	37552	29029	21209	37361	40409	32193	32215
18710	20609	36375	41516	39766	30990	31033	25777
18126	27223	20022	33703	25066	25510	33243	19264
35836	20292	40359	41570	33505	24648	19011	38232
36350	37335	27827	28631	33679	42721	21948	27084
26806	30020	35400	39952	23362	27690	19697	35338
39836	18066	31424	26817	27724	23729	39811	35519
29908	32963	26014	24770	26452	23555	20912	38373
28860	30200	24375	35872	27359	32945	37121	23662
36289	36337	41080	38068	36321	26103	32786	21857
24132	36152	23835	31500	18429	28590	33921	18795
33516	22792	40724	36654	30204	28735	21573	34122
30924	37647	31253	18917	25749	30859	22712	22454
37584	24163	40221	18323	34952	41898	20476	33618
39386	33675	26531	28268	23487	28831	20189	30980
22530	38207	38013	34549	24627	30604	30059	27047
20896	33369	25367	27515	20434	33831	24495	21985
33659	24918	18409	29467	26591	23974	18820	
28262	29892	18414	20164	41814	39348	25918	
32494	23232	25688	33655	38923	19224	33086	
27528	37730	22159	25041	18658	34401	28812	

Te zamen **1766** Obligatiën, ieder groot Duizend Gulden kapitaal, die door de *Associatie-Cassa* op den 1sten September 1859 en vervolgens zullen worden betaald, tegen overlevering van de Obligatiën en derzelver onverschenen Coupons: op voornoemde Zeventien Honderd Zes-en-Zestig Obligatiën zal dus 1.º September 1859 het genot van interest ophouden.

Amsterdam den 23 Augustus 1859.

STOOMBOOTDIENST

TUSSCHEN

ROTTERDAM en BERGEN,

via HULL.

Het Stoomschip **ANNA,** Kapit. **J. B. Altona,** vertrekt van hier naar **BERGEN** (*via Hull*) DINGSDAG 30 dezer, des morgens vroeg.

Adres bij *D. BURGER & ZOON.*

SNELVAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN ANTWERPEN,

VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN,

met de STOOMBOOTEN

TELEGRAAF III & IV,

BEHOORENDE TOT DE SNELSTVARENDE VAN EUROPA.

Deze nieuw expresselijk voor den Vervoer van Passagiers gebouwde Stoombooten, hebben schoon gemeubileerde Kajuiten, waarbij een Dames-Salon met Piano en een Paviljoen, hetwelk afgehuurd kan worden.

AUGUSTUS 1859.

	Van ROTTERDAM.		U. M.		**Van ANTWERPEN.**		U. M.
	27 Zaturdag	's morgens	7.30		27 Zaturdag	's morgens	11.—
	* 29 Maandag	„	8.30		29 Maandag	's namiddags	12.15
	* 30 Dingsdag	„	9.—		30 Dingsdag	„	1.—
	* 31 Woensdag	„	10.—		31 Woensdag	„	1.30
Sept.	* 1 Donderdag	„	10.30	Sept.	1 Donderdag	's morg. 31 Aug. 1 Sept.	2.30
	* 2 Vrijdag	„	11.30		2 Vrijdag	's morgens 1 2	3.—
	* 3 Zaturdag	„	11.30		3 Zaturdag	„ 2 3	3.30

* Deze Reizen zijn in correspondentie met die Treinen van den Hollandschen en Rhijn-Spoorweg, welke ten 9 ure 15 min. en 11 ure en ten 8 ure 15 min. en 10 ure te Rotterdam aankomen. Nabij het Station van den Rhijn-Spoorweg te Rotterdam wordt aangelegd.

Te ZIJPE wordt voor Zierikzee en Brouwershaven op de heen- en terugreis aangelegd; aldaar staat eene zeer goed ingerigte Diligence gereed, die **van Zijpe naar Zierikzee,** na aankomst der Stoombooten, vertrekt en **van Zierikzee naar Zijpe** in correspondentie op de Stoombooten rijdt.

PASSAGIERS-VRACHTEN.

Eerste Plaats, Paviljoen, ***f* 4.50.** Tweede Plaats, le Salon, ***f* 2.50,** Heen en Terug ***f* 4.**– Derde Plaats, 2e Salon, ***f* 1.50.** Heen en Terug ***f* 2.50.** — **Passagiers-Bagage vrij.** Kinderen beneden de 10 jaren **halve Vracht.**

Hollandsch-Belgische Stoomboot-Onderneming.

GOEDERENDIENST

tusschen AMSTERDAM, ROTTERDAM, DORDRECHT, ANTWERPEN en BRUSSEL, met de Stoomschepen **„de Stad Rotterdam"** en **„de Stad Brussel".** Vertrek van ROTTERDAM **wekelijks.**

ROTTERDAM, Boompjes, wijk 1 n.º 21. **VERWEY & Co.,** *Cargadoors-Expediteurs.*

STOOMBOOTVAART

OP

SCHOTLAND,

voor PASSAGIERS en GOEDEREN.

Naar LEITH

het Stoomschip **IVANHOE,** Kapitein **John Cairns,** vertrekt ZATURDAG 27 AUGUSTUS, des morgens vroeg.

Adres bij *GEORGE LEVINGSTON* en *J. A. HOUWENS*, Agenten te Rotterdam, en bij *DONALD R. MACGREGOR*, Agent te Leith.

STOOMBOOTVAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM en HULL.

Voor PASSAGIERS en GOEDEREN.

De Rader-Stoomboot **SEA GULL,** Kapitein **R. M. Sawyer,** vertrekt van ROTTERDAM naar HULL AANSTAANDEN ZATURDAG, des namiddags.

Adres bij *J. B. CROL & Co.*

ROTTERDAM—NEWCASTLE.

Voor Passagiers en Goederen.

Het Stoomschip **LORD RAGLAN,** Kapitein **John Hart,** zal van hier naar **NEWCASTLE** vertrekken ZATURDAG 27 dezer, des morgens **ten 9 ure.**

Adres bij *D. BURGER & ZOON.*

UIT DE HAND TE HUUR

EENE

BOUWMANSWONING,

met **47 Bunders** en **70 Roeden BOUWLAND,** gelegen in Hooge Veen, gemeente Benthuizen. Te bevragen binnen 8 dagen na heden, in Persoon of per *franco* Brief, ten Kantore van den Notaris D. C. KLEY, te Cappelle op d'IJssel.

Uit de Hand te Koop

het extra snelzeilend Zweedsch

SCHOENERSCHIP

Princessan Charlotte,

thans gevoerd door Kapit. G. A. Haggstrom, liggende Leuvehaven, westzijde. Te bevragen bij KUYPER, VAN DAM & SMEER.

PUBLIEKE VEILING,

te ROTTERDAM,

op Maandag 29 Augustus 1859, des voormiddags ten half elf ure, in het Logement de Zon, aan den Steiger, van:

C^a 51 Lasten ROGGE,

meer en minder door Zeewater beschadigd van *Koningsbergen* aangebragt met het Schip *Mathilde*, Kapitein *J. Kemp*; liggende in Ligters.

Nader onderrigt bij den Makelaar S. DE CLERCQ en bij W^M. & ALB^S. SMALT & Co.

Bij **H. A. KRAMERS** is voorhanden:

LETTRES ORIGINALES DE MADAME LA

DUCHESSE D'ORLEANS

et SOUVENIRS BIOGRAPHIQUES, recueillis par

G. H. DE SCHUBERT.

Seule édition Française autorisée par l'auteur et ornée d'un beau Portrait. 1 vol. in 8° ***f* 3.15.**

Rotterdamsche

SCHOUWBURG.

Directie J. EDUARD DE VRIES.

VRIJDAG 26 AUGUSTUS 1859:

(*tot Sluiting van het Tooneel*)

Jarvis, de Eerlijke Man,

groot Historisch Drama in twee Bedrijven, naar het Fransch van *Charles Lafont.*

GEVOLGD DOOR

OSCAR,

of **Wie was de Bedrogene?**

Blijspel in drie Bedrijven, naar het Fransch van *Eugène Scribe*, door *L. J. Veltman.*

Aanvang ten ZEVEN ure.

Prijzen der Plaatsen:

Balcon........	*f* 2. 00.	Parterre.......	*f* 0. 75.
Loge	- 1. 00.	Gaanderij......	- 0. 40.

NIEUWE SCHOUWBURG

op de Kruiskade.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN,

Directie: ***BREDÉ & VALOIS.***

VRIJDAG 26 AUGUSTUS 1859:

Eene Elfde en Voorlaatste Voorstelling van:

TO BE OR NOT TO BE

of

DE 6 TALISMANS VAN DOKTER FAUST,

Nieuw Toover-Kluchtspel in 3 Bedrijven (14Tafereelen), met Chansonnettes, Aria's, Duo's, Koren, Dansen, nieuwe Decoratien en Costumes en verderen Tooneelmatigen Toestel.

Aanvang ten *zeven* ure.

MORGEN, Zaturdag, 27 AUGUSTUS 1859,

Extra Ordinaire

VAUXHALL

en andere

VERMAKELIJKHEDEN

in den Doele,

bestaande uit eene **Buitengewone Voorstelling van het**

GROOT NEW-YORKS THÉATRE,

onder Directie van de Heeren

RAPPO en COTTRELY,

op het daartoe expresselijk vervaardigd Théâtre op de Plaats.

Bij deze gelegenheid zal dit uitmuntend Gezelschap (hetwelk met zoo veel buitengewonen bijval alhier ontvangen is) en wel door HH. Directeuren zelf, verscheidene Nieuwe oorspronkelijke **Productiën** uitvoeren, welke wegens gebrek aan plaatsruimte op deze Kermis niet zijn kunnen vertoond worden.

Verder op het Tooneel in de Groote Zaal:

Eene Vereeniging van Eerste Artisten.

Physique, Ventrilogie, Elasticité, Antipodes, Trinca Espagnole, Exercices Arabes et Indiens etc. etc., door de Heeren RUBINI, JOHN BLENTOW, LA FAMILLE DECK, CASIMIR BIANCA etc. etc.

Ten 7 ure zal de **Muzijk,** ten 8 ure de **Kunstverrigtingen** op de Plaats en ten 8½ ure op de Groote Zaal een aanvang nemen.

De Entré is bepaald op ***f* 1. 10** per Persoon; Kinderen beneden 12 jaren Halve Entré.

De **Toegangbiljetten** zijn van heden af aan het Lokaal *den Doele* te verkrijgen.

Des middags ten 12 ure zal er in de Zaal gegeven worden:

MATINÉE MUSICALE,

door de gunstig bekende

FAMILIE SAUVLET.

De Entré is alsdan **30 Cents** de Persoon, doch zullen diegenen welke zich voorzien van een Toegang-Biljet voor des Avonds ***Vrijen Toegang*** hebben.

Na afloop der Voorstellingen zal de FAMILIE SAUVLET in de Zaal verscheidene **MUZIJK-STUKKEN** ten uitvoer brengen.

NB. Het geëerd Publiek wordt verwittigd dat tot handhaving der goede orde het **Bureau** aan de **Vestzijde** van af des avonds vijf tot negen ure ook zal geopend zijn.

JOS. BELTJENS.

Gedrukt en uitgegeven bij

G. en C. A. van Reyn,

te Rotterdam.

BIJVOEGSEL,

behoorende tot de

ROTTERDAMSCHE COURANT

van VRIJDAG 26 Augustus 1859, N.° 203.

BINNENLAND.

ROTTERDAM den 25 Augustus.

Heden wordt alhier op de gebruikelijke wijze gevierd de achtste verjaardag van Z. K. H. Prins Willem Alexander Karel Hendrik Frederik, jongsten zoon des Konings.

—

Heden werd alhier eene openbare vergadering van den Gemeenteraad gehouden en door 31 leden bijgewoond; afwezig waren de heeren Gleichman, Offers, Sander, Viruly en J. van Vollenhoven.

Nadat de heer Burgemeester de zitting had geopend, werden de notulen der vorige vergadering geresumeerd.

De Voorzitter deelde daarop mede, dat de volgende stukken waren ingekomen:

1°, van Gedeputeerde Staten mededeeling van het gevoelen des Ministers van Binnenlandsche Zaken, dat het ontslag van een onderwijzer moet worden voorafgegaan door de verklaring van den Raad, dat hij ongeschikt is voor zijne betrekking. — Voor kennisgeving aangenomen.

2°, van dezelfden de vraag, of men bereid is in overleg te treden over de herziening van het beurtveerverdrag tusschen Rotterdam en Breda. — Werd besloten Burgemeester en Wethouders te magtigen de noodige autorisatie te vragen tot het voeren der onderhandelingen te dezer zake.

3°, een verzoek van den heer W. Olieman, om eervol ontslag uit zijne betrekking van hulponderwijzer der tweede stadstusschenschool. — Ingewilligd.

4°, een voorstel van Burgemeester en Wethouders, strekkende om de goedkeuring van Gedeputeerde Staten te verwerven op de onlangs vastgestelde tractementen der onderwijzers en hulponderwijzers van de scholen voor meer uitgebreid lager onderwijs. — De heer Hubrecht maakte de opmerking, dat het geval zich zou kunnen voordoen, dat een leermeester op eene stadsarmschool een hooger inkomen zal erlangen dan een hulponderwijzer op de scholen voor meer uitgebreid lager onderwijs, en zulks zou hij niet billijk achten. — De Voorzitter antwoordde, hoe het moeijelijk zou vallen zulks op het oogenblik na te zien en te vergelijken, weshalve men de behandeling der zaak zou moeten uitstellen, zoo men vooraf dusdanige vergelijking wenschte te doen plaats hebben. — De Vergadering bepaalde daarop het voorstel tot de volgende zitting ter visie te leggen.

5°, van de commissie van bestuur der Zeevaartkundige school de mededeeling, dat men voor de leerlingen dier school de gelegenheid wilde openen om volgens de bepalingen van de verordening ook onderrigt te ontvangen in het doen van sterrekundige waarnemingen; ten einde daarvoor in het Zeemanshuis eene inrigting te maken, werd een crediet van *f* 300 aangevraagd, welke som voor het beoogde doel niet zou worden overschreden. Men vertrouwde dat dit crediet niet zou worden geweigerd, ook met het oog op het overschot dat de Inrigting tot het examineren van varenslieden beloofde te zullen opleveren. — Bij acclamatie werd het gevraagde crediet toegestaan.

6°, van de commissie voor de Inrigting tot het examineren van varenslieden het verzoek, om, uit hoofde van den grooten toevloed van varenslieden, het aantal leden der commissie nog met twee te vermeerderen, waardoor ook de gelegenheid zou worden geopend assuradeuren in deze commissie op te nemen. In dezen zin werd eene wijziging der verordening voorgedragen. — Gesteld in handen der commissie voor de huishoudelijke verordeningen tot het uitbrengen van een præ-advies.

7°, van Burgemeester en Wethouders mededeeling, dat de proceskosten ter zake van zekeren os *f* 2989.30 beloopen, daaronder niet begrepen de procedure nopens het incident dat zich in deze zaak had opgedaan, de kosten van welke laatste procedure reeds vroeger waren opgegeven. — Voor kennisgeving aangenomen.

8°, berigt van den heer A. Rueb, dat hij de benoeming tot lid van den Raad aanneemt. — Voor kennisgeving aangenomen.

9°, berigt van den heer mr. C. M. van der Leeuw, dat hij de benoeming aanneemt tot lid der commissie voor het burgerlijk Armbestuur. — Mede voor kennisgeving aangenomen.

10°, van heeren curatoren van het Erasmiaansch Gymnasium het rapport nopens het verzoek van den heer F. F. W. Koch, om ontslag met 1 september aanstaande uit zijne betrekking van leermeester in de Hoogduitsche taal aan het Gymnasium. De conclusie van dat rapport luidde, om den heer Koch, ingevolge diens verzoek, een eervol ontslag te verleenen onder dankbetuiging voor de door hem bewezen diensten. — Dienovereenkomstig werd bij acclamatie besloten.

De heer Schadee herinnerde, dat vroeger bij dergelijke gevallen als het tegenwoordige aan curatoren de magtiging was verstrekt, om eene oproeping in de nieuwsbladen te plaatsen voor hen die voor de vacerende betrekking in aanmerking wenschen te komen. — De Vergadering besloot nu ook dusdanige magtiging aan heeren curatoren te verstrekken.

11°, een adres van den heer F. Gortman, die verzoekt voor de vacerende betrekking van onderwijzer in de Hoogduitsche taal aan het Gymnasium in aanmerking te komen. — Werd besloten dit adres te verzenden aan heeren curatoren van het Gymnasium.

12°, van de commissie voor de strafverordeningen haar jaarlijksch rapport nopens de nog van kracht zijnde verordeningen tegen welker overtreding straf is bedreigd; in dit rapport, dat bij monde van den heer Schadee werd uitgebragt, werd gerefereerd aan het breedvoerige rapport dat de commissie ten vorigen jare had uitgebragt, terwijl verder werden opgenoemd de verordeningen welke sedert in werking zijn getreden. — Voor kennisgeving aangenomen.

13°, van het bestuur der Maatschappij de bad- en zweminrigting de vrije Maasstroom verzoek om den afstand van een stukje grond voor eene rastering. — De Vergadering vereenigde zich bij acclamatie met het advies van Burgemeester en Wethouders, die geen bezwaar zagen in den afstand tot wederopzeggens toe van het bedoelde stukje grond, zonder verhooging van recognitie.

14°, een verzoek van den heer F. C. Kempen, om geheel ontslagen te worden van de betaling der directe plaatselijke belasting. — Gerenvoyeerd aan Burgemeester en Wethouders.

15°, eene mededeeling van Burgemeester en Wethouders, houdende dat, in verband met het waterproject en de verbreeding der Scheepstimmermanslaan, het daar aanwezige brandspuithuisje, eene bergloods en het huis van den commissaris van het veer op Katendrecht geheel moeten worden weggebroken en dat wel zeer spoedig. Reeds was een ander brandspuithuisje in de Houtlaan geplaatst, reeds had men voor hetgene zich in de bergloods bevond eene andere plaats gevonden, maar men was er nog niet in geslaagd eene andere woning voor den commissaris te vinden, dewijl het wenschelijk is dat die woning zich in de nabijheid van het veer bevindt. De heer Schadee had zich nu bereid verklaard zijn buiten gedurende den aanstaanden winter ter bewoning aan den commissaris af te staan, terwijl de magtiging gevraagd werd om in overleg te treden over het huren ter bewoning door den commissaris van een der bovenhuizen welke nabij de brug gebouwd worden, voor eene som van *f* 400, waardoor de commissaris ook uit zijne woning het oog op het veer zal hebben. — De Vergadering verleende de verlangde magtiging, nadat de heer van Rijckevorsel had gevraagd of het volgens contract was dat de commissaris van het veer op Katendrecht steeds eene vrije woning hebben zou, waarop de Voorzitter antwoordde, dat het geene gewoonte was contracten met de ambtenaren te sluiten, maar dat de commissaris was aangesteld op een tractement van *f* 800 en vrije woning.

En 16°, het rapport der commissie, belast geweest met het nazien der rekening van het Israëlitisch Armbestuur over 1858; uit dit rapport, hetwelk bij monde van den heer Hoffmann werd uitgebragt, bleek dat men alles nagezien en in orde bevonden had en derhalve adviseerde de rekening goed te keuren. — Met dankzegging aan de commissie werd de rekening daarop door de Vergadering goedgekeurd.

Na de mededeeling der ingekomen stukken was aan de orde de benoeming van een commies-surnumerair. Met 29 stemmen werd C. Eikelenboom daartoe benoemd, terwijl 2 blanco-biljetten waren ingediend.

Daarna verzocht de Voorzitter den heer Hoynck van Papendrecht rapport uit te brengen namens de commissie, belast geweest met het onderzoeken der geloofsbrieven van de nieuw benoemde Raadsleden.

De heer Hoynck voldeed aan dit verzoek en uit het door hem uitgebragt rapport bleek dat al de stukken door de commissie onderzocht en in orde bevonden waren, terwijl de commissie aan het slot van haar rapport adviseerde al de nieuw benoemden als leden der Vergadering toe te laten.

Achtereenvolgens werd nu bij acclamatie besloten tot toelating van de heeren J. F. Hoffman, D. P. van Wageninge, W. Smalt, H. van Rijckevorsel, J. C. Offers, mr. J. G. de Bruyn, mr. P. F. Hubrecht, mr. F. W. A. Beelaerts van Blokland, mr. W. S. van Reesema en F. J. Plate. Voor zoover deze leden aanwezig waren verlieten zij, wanneer over hunne toelating gehandeld werd, voor eenige oogenblikken de vergaderzaal. Toen de heer Burgemeester op zijne beurt korten tijd de vergaderzaal verliet, nam de heer Schadee gedurende dien tijd het voorzitterschap waar.

Toen nu aan de orde was de discussie over de toelating van den heer mr. J. van Stolk Cz. nam de heer Hubrecht het woord; hij herinnerde dat een der verkozenen in de plaats trad van den heer Betz, die tusschentijds zijn ontslag had verzocht, en zijns oordeels moest degeen, die in de plaats van den heer Betz verkozen was, den eersten dingsdag in de maand september weder aftreden, weshalve hij thans verlangde te weten of de heer van Stolk dan wel de heer A. Rueb in de plaats van den heer Betz trad; hij voegde er bij geen bezwaar te hebben tegen de geloofsbrieven van de beide heeren. — Deze vraag gaf tot eene zeer wijdloopige discussie aanleiding. — Vele leden bestreden de meening van den heer Hubrecht; huns inziens moest het worden beschouwd, dat de heer Betz even als de heer Mees tot op de gewone aftreding lid van den Raad gebleven was en dat dus de heeren van Stolk en Rueb de heeren Mees en Betz met den eersten dingsdag in september vervangen. Mogt echter het gevoelen van den heer Hubrecht bijval vinden, dan moesten al de verkiezingen als nietig worden beschouwd, want uit niets bleek dat het de bedoeling der kiezers was geweest den heer Betz te doen vervangen door den heer van Stolk of Rueb en niet door een der andere verkozenen. — Er waren ook leden die meer of minder overhelden tot het gevoelen van den heer Hubrecht. — De heer Hubrecht voerde nog bij herhaling het woord tot verdediging en nadere toelichting van zijne meening; hij hield staande, dat hier alleen sprake kon zijn van de heeren van Stolk en Rueb, want zijns oordeels was het niet mogelijk dat men iemand in de plaats van den heer Betz benoemde die reeds lid van den Raad was. — Toen de Voorzitter eindelijk om een einde aan deze discussie te maken voorsloeg het voorstel van den heer Hubrecht in omvraag te brengen, verklaarde de heer Hubrecht geen voorstel te hebben gedaan, maar alleen te hebben gevraagd, wie in de plaats van den heer Betz was benoemd. — Na nog eenige gedachtenwisseling werd nu met algemeene stemmen tot de toelating van de heeren van Stolk en Rueb besloten.

Op voorstel des Voorzitters werd vervolgens besloten, heden over veertien dagen weder te vergaderen en alsdan aan de orde te stellen de beraadslagingen over de wijziging der directe plaatselijke belasting. Echter zou in het begin der volgende week nog eene korte zitting gehouden moeten worden, om, ter voldoening aan de bepalingen der wet, de begrooting in te dienen.

Alvorens de vergadering gesloten werd, verzocht de heer Mees nu nog het woord. Het was de laatste maal dat hij als lid der Vergadering hier tegenwoordig was; allen wenschte hij zijn dank te betuigen voor de hem geschonken blijken van vriendschap en belangstelling; sedert het jaar 1843 was hij lid van den Raad geweest; in dat belangrijk tijdvak waren vele gewigtige besluiten genomen, vele gewigtige werken uitgevoerd of aangevangen, waarvan ook volgende geslachten de vruchten nog zouden plukken. Hij was overtuigd dat hij meer had kunnen doen in het belang der gemeente, maar dit kon hij getuigen, dat het hem nooit aan belangstelling ontbroken had en dat hij zijne stem steeds had uitgebragt volgens zijne innige overtuiging. Hij beval zich verder in de vriendschap der leden aan. Vurig wenschte hij dat Gods zegen steeds op de werkzaamheden van den Raad zou rusten en dat Rotterdam steeds in bloei en welvaart mogt toenemen.

Luide toejuichingen volgden op dat hartelijk woord van afscheid.

De Voorzitter zeide daarop, hoe hij voorzeker de tolk der Vergadering was, wanneer hij leedwezen betuigde over het verlaten dezer Vergadering door den heer Mees. Ja hij mogt meer zeggen, hij mogt uit naam van al de inwoners der stad den heer Mees dank betuigen voor al wat deze in de betrekking van lid van den Raad voor de stad heeft gedaan. Hij moest het verlangen van den heer Mees eerbiedigen om in den schoot zijner familie eenige meerdere rust te genieten en hoopte dat de heer Mees voortdurend getuige zou mogen zijn van den voorspoed der gemeente en de welvaart der burgerij.

Daverende toejuichingen droegen blijk dat de Voorzitter in waarheid bij de uiting zijner toespraak de tolk der Vergadering geweest was.

De zitting werd daarna gesloten.

Heeft de Vauxhall in den Doele dit jaar gedurende de kermis weder haren ouden roem gehandhaafd en is deze steeds een druk bezoek te beurt gevallen. Niet minder zal dit voorzeker het geval zijn met de extra ordinaire Vauxhall op aanstaanden zaturdag. De buitengewone bijval, welke het gezelschap onder directie der heeren Rappo en Cottrely mogt ondervinden, deed den heer Jos. Beltjens pogingen aanwenden om dat gezelschap voor eene buitengewone voorstelling in den Doele te engageren en die pogingen zijn met gewenschten uitslag bekroond, zoodat velen die verzuimden het Groot New-Yorks Theatre te bezoeken, daartoe nu nog in de gelegenheid worden gesteld en anderen zich nogmaals in het daar te aanschouwen gegevene kunnen verlustigen. Ook is zorg gedragen voor eene aangename afwisseling van kunstverrigtingen op het tooneel in de groote zaal. Fraaije verlichting en muziek zullen den luister dezer buitengewone Vauxhall nog veel verhoogen.

Wij vernemen dat de Rotterdamsche Diergaarde de drie laatste dagen dezer week zal bezocht worden door de groote weezen en de bewoners van het Armhuis en andere gestichten voor oude lieden, terwijl aanstaanden maandag en volgende dagen der week daar ontvangen worden de kleine weezen, en de kinderen der Diaconie en Stads Armenscholen. Het bezoek der volgende week zal geschieden volgens een in de Diergaarde voorhanden rooster.

Z. M. heeft benoemd tot ridder der orde van den Ned. Leeuw den luit.-kolonel der inf. van het O. I. leger, G. F. Nauta, waarn. resident der Wester afdeeling van Borneo, en tot ridders der militaire Willemsorde 4de kl. den assistent-resident van Sintang H. van Goffrow; de 1ste luits. der inf. J. Conrad en A. Luymes; den offic. van gezondheid 2de kl. van de militaire geneeskundige dienst E. van Hengel, en den fuselier G. Kramer, allen van het O. I. leger en bepaald om zoowel in Indië als in Nederland bij afzonderlijke dagorders eervol te doen vermelden den kapit. F. J. H. Westerbaan Schmidt en den serg. G. C. S. Verdier, mede van gemeld leger, en zulks omdat zij zich hebben onderscheiden bij de krijgsverrigtingen in het Sintangsche (boven Meelaine) in de maand februarij dezes jaars.

Op de voordragt van den Minister van Finantiën van den 16 dezer, houdende verslag nopens de uitkomst van het vergelijkend examen, gehouden ter voldoening aan de bepalingen van het besluit van 19 april 1859, n.° 76, van degenen die zich hebben aangemeld met verzoek om plaatsing als surnumerair bij de administratie der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, heeft Z. M. bij besluit van 19 dezer goedgevonden en verstaan:

1°, te bepalen, dat de ambtenaren en surnumerairen van de directe belastingen en het kadaster bij het vak der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen niet kunnen overgeplaatst worden in betrekkingen voor welke een examen voorgeschreven is, dan na aan dat examen voldaan te hebben:

2°, te benoemen tot surnumerairen bij het vak der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, de heeren L. C. A. J. Niehot, te Oss; B. Hulst, te Leek; N. Kantelaar, te Zwolle; W. H. Houwing, te Steenwijk; J. Keizer, te Groningen; J. Alma, te Bergum; jhr. J. L. A. van Haeften, te Doetinchem; M. Haentjes, te Nieuwe Sluis.

Bij Koninklijk besluit zijn verleend de volgende pensioenen, als aan: J. H. Gruetink, commies der 2de klasse bij 's Rijks belastingen te Nijmegen *f* 280; C. den Hartog, idem *f* 248; H. van der Sande, idem 1ste klasse te Rekken *f* 564; G. van Sevenbergen, brievengaarder te Putten *f* 88; A. of T. Vonk, rijks-tolgaarder te Harmelen *f* 147; T. van Houten, idem te Breda *f* 212; W. Kies, wed. van N. Duyvewaardt, in leven commies der 1ste klasse bij 's Rijks belastingen te Wassenaar *f* 302; A. W. H. Bours, wed. van A. L. Moraux, in leven controleur van 's Rijks belastingen te Venlo *f* 234.

Z. M. heeft goedgevonden, den 1sten luitenant S. J. L. Creutz, van het regement grenadiers en jagers, op zijn verzoek, een eervol ontslag uit de militaire dienst te verleenen.

Bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken van den 22 dezer is de heer H. W. Schroeder van der Kolk tijdelijk tot professor in de wiskunde bij het athenæum te Maastricht benoemd.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft bij eene missive, aan Gedeputeerde Staten gerigt, te kennen gegeven, dat, krachtens de wet van 15 meijl. (Staatsbl. n.° 17), de heffing van den Rijks-accijns op het geslagt, volgens een tarief van het gewigt in verband met de waarde van het vee, gelijk die thans in verschillende groote gemeenten plaats heeft, met 1 jan. 1860 zal worden gestaakt, zoodat de heffing alsdan overal zal geschieden bij wijze van aangifte van de waarde van het vee door den belastingschuldige; dat het mogelijk schijnt, dat de besturen van sommige der bedoelde gemeenten besloten voor te stellen, de plaatselijke belasting op het geslagt, met afwijking van art. 267 der gemeentewet, met januarij 1860 niet bij wijze van opcenten op den Rijks-accijns, maar als eigen middel volgens een plaatselijk tarief in te vorderen; dat het echter twijfelachtig is of aan zoodanige voorstellen gunstig gevolg zal kunnen gegeven worden, vermits, daar de waarde van het vee op verre na niet geheel afhangt van het gewigt, de belasting, naar het gewigt berekend, dikwijls het bedrag zou kunnen te boven gaan, hetwelk art. 250 der gemeentewet veroorlooft te heffen; dat zoo evenwel besturen aan de heffing der belasting volgens een plaatselijk tarief de voorkeur geven en meenen te kunnen aantoonen, dat het belang der gemeente zoodanige afwijking van alinea 1 van art. 267 der gemeentewet vordert, en dat het vast te stellen tarief geen aanleiding kan geven tot het overtreden der grens, bij art. 250 dier wet gesteld, hunne voorstellen, die hij alsdan spoedig wenscht te ontvangen, zullen worden in overweging genomen; zullende echter, zoo de heffing volgens plaatselijk tarief en alzoo volgens eene maatstaf, verschillende van dien voor het Rijk aangenomen, mogt worden toegestemd, de plaatselijke ambtenaren bezwaarlijk met de heffing van den Rijks-accijns kunnen belast blijven.

Aangaande het door de Amst. Ct. van gisteren medegedeelde berigt, dat namelijk dezer dagen te 's Gravenhage de tijding is ontvangen, dat de telegraafkabel voor de verbinding van Singapore via Banka met Batavia, aan boord van eene stoomboot, genaamd Bahiana, uit Liverpool zou gestoomd zijn, verneemt men van eene geachte hand nog de volgende bijzonderheden: De Bahiana, Engelsche stoomboot, verliet Liverpool 16 dezer, aan boord hebbende den telegraafkabel voor de telegrafische gemeenschap tusschen de Engelsche bezitting Singapore en Batavia, over het eiland Banka. De kabel werd vervaardigd in de fabriek van de heeren Newall & Co., te Birkenshead. Tevens bevonden zich aan boord de door Z. M. den Koning speciaal voor genoemde telegrafische gemeenschap benoemde ambtenaren, als de heeren G. W. ten Brummeler, D. Göllner en D. Houtman, allen vroegere ambtenaren bij den Rijkstelegraaf. Genoemde heeren zullen, bij het nederlaten van den kabel in zee tegenwoordig zijn, om vervolgens de hun aangewezen standplaatsen te betrekken; een van hen zal met de leiding der dienst te Singapore belast worden. Binnen betrekkelijk korten tijd zal dus Batavia, door middel van genoemden kabel, de telegraaflijnen in Engelsch Indië, eene verbinding tusschen Voor-Indië en Aden, den reeds bestaanden telegraafkabel in de Roode Zee, en verder den te leggen telegraafkabel van Triest naar Alexandrië met het telegraafnet van Europa verbonden zijn. Tevens laat de Turksche Regering eene telegrafische verbinding daarstellen tusschen Konstantinopel en zijne meest oostelijke provincien in Azië, zoodat ook, daar genoemde stad mede aan het Europesche telegraafnet is verbonden, langs dien weg eene geschikte telegrafische gemeenschap met Voor-Indië kan daargesteld worden.

De heer Groll, ingenieur der Gouvernements telegrafen in Neêrlands Indië, is per landmail naar Indië teruggekeerd, na eenigen tijd met verlof hier te Lande te hebben doorgebragt. Genoemde ingenieur moet tegenwoordig zijn bij het leggen van den telegraafkabel van Batavia naar Singapore.

Door de medewerkende hoofdcommissie tot opleiding van onverzorgde jongens in Nederlandsch Indië, afstammelingen van Europeanen, bestaande uit de heeren: jhr. J. P. Cornets de Groot, voorzitter; M. G. van Heel, J. G. A. Gallois, dr. W. R. baron van Hoëvell, J. A. Veenhuyzen, D. van Aalst, J. A. de Sonnaville, G. S. de Veer, C. H. T. baron Nahuys, F. A. J. C. baron van Voorst tot Voorst, L. M. F. Plate, P. van Rees, P. Vreede Bik, jhr. mr. W. M. de Brauw en mr. W. A. P. Verkerk Pistorius, secretaris, is de volgende aankondiging uitgevaardigd, onder het opschrift: *Opleiding van onverzorgde jongens in Nederlandsch Indië, afstammelingen van Europeanen:*

Allerwege in ons Vaderland doen de groote voordeelen, die onze bezittingen in den Oost-Indischen Archipel afwerpen, hunnen heilzamen invloed gevoelen. Onze steeds toenemende volkswelvaart, de bloeijende toestand, waarin handel en nijverheid verkeeren, onze uitgebreide handelsvloot, zijn zoo vele weldaden, die het Moederland aan zijne Oost-Indische kolonien te danken heeft. Onafscheidelijk zijn dan ook onze dierbaarste belangen aan den bloei onzer Aziatische bezittingen verbonden, en wij zijn in ons eigen belang verpligt, dien bloei zooveel mogelijk te bevorderen, en den toestand van de onderscheidene klassen der maatschappij, die daar worden aangetroffen, te verbeteren.

Onder deze beslaan vooral de afstammelingen der Europeanen eene belangrijke plaats.

Toen in het jaar 1816 Java en de buitenbezittingen onder het Nederlandsch gezag waren teruggekeerd, vond men het getal dier afstammelingen beduidend toegenomen. Voor een gedeelte waren het blanke kinderen, grootendeels evenwel kinderen van gemengd bloed. Velen hunner stonden, bij gemis aan behoorlijke verzorging en opleiding, op den laagsten trap van physieke en zedelijke ontwikkeling. In overleg met den hoogleeraar Reinwardt, werden toen op vele plaatsen nieuwe scholen opgerigt en de toestand van het schoolwezen alom verbeterd. In latere jaren is daaraan zelfs eene groote uitbreiding gegeven. Ook werd een waakzaam oog gehouden op de in onderscheidene gemeenten bestaande weezeninrigtingen en haar beheer onder behoorlijk toezigt gesteld. Hetzelfde had plaats met betrekking tot alle andere inrigtingen van liefdadigheid ten dienste van het Europesche gedeelte der Indische maatschappij.

Nadat eerst de militaire school te Samarang en ver-

volgens de later opgerigte zeevaartschool te Soerabaija, waardoor velen hun onderhoud vonden in de krijgsdienst en sommigen bij de Indische kustvaart. door bijzondere omstandigheden waren te niet gegaan, werd te Kedong-Kebo het nog bestaande pupillencorps opgerigt, dat naar veler getuigenis uitmuntende resultaten oplevert en hoogst nuttig werkt voor de duurzame verzorging van kinderen van Europesche militairen. Niet alleen in de krijgsdienst, ook op de bureaux der Regering en in andere burgerlijke betrekkingen, wist men velen der zoogenaamde „inlandsche kinderen" een eerlijk bestaan te verschaffen.

Ook de particuliere liefdadigheid liet het niet aan krachtige blijken van belangstelling ontbreken. Als voorbeelden wijzen wij op de pogingen tot oprigting van bewaarscholen, van bijzondere gestichten, van ambachtsscholen en van inrigtingen van middelbaar onderwijs.

Waar de weldoende hand van den particulier bovendien ondersteuning vroeg of behoefde, werd deze zooveel mogelijk verleend. Nog dezer dagen gaf de Regering een bewijs harer belangstelling in de ontwikkeling en opleiding der Europeesch-Indische jeugd door het aanwijzen van aanzienlijke sommen voor de oprigting van een gymnasium te Batavia. Ook ondersteunde zij voortdurend de nuttige pogingen der maatschappijen: Tot Nut van 't Algemeen en van Nijverheid in Nederlandsch-Indië.

Maar dit alles is onvoldoende, en een groot aantal weezen en verlaten kinderen in den Indischen Archipel missen nog altijd de vereischte opleiding tot een behoorlijk bestaan. In hunne vroege jeugd aan hunne inlandsche moeders overgelaten, in beschaving en ontwikkeling ver ten achteren, rekenen zij het evenwel beneden zich, om ook door nuttigen handenarbeid zich een bestaan te verschaffen.

Bovendien, hoewel door den doop in de Christelijke gemeente opgenomen, gebeurt het soms, dat zij zich bij gebrek aan behoorlijk godsdienstig onderwijs onmerkbaar in de Mohammedaansche bevolking verliezen, wier zeden en gewoonten zij overnemen, in stede van haar tot voorbeeld mede te werken tot uitbreiding van het Christendom.

Niet lang geleden is de Indische Regering opmerkzaam gemaakt op de dringende behoefte aan opleiding van het bedoelde gedeelte der Europeesch-Indische jeugd, bijzonderlijk tot nuttige bedrijven en ambachten. De pogingen, op kleine schaal daartoe reeds aangewend, hadden verblijdende vruchten opgeleverd; maar men wenschte eene meer algemeene zamenwerking, een meer regtstreeksch handelen, niet juist der Regering, maar van de leden zelven der Europeesch-Indische maatschappij. Onder het bestuur van den Gouverneur-Generaal Duymaer van Twist hadden daarover ernstige beraadslagingen plaats; en men herinnerde zich te regt, dat de voormalige vice-president van den Raad van Nederlandsch-Indië, jhr. J. C. Reynst, gedurende vele jaren ten sterkste geijverd had, om voor de in aantal sterk toenemende afstammelingen der Europeanen meerdere bestaanmiddelen te scheppen. Hij werd derhalve door den Gouverneur-Generaal aangezocht om pogingen aan te wenden tot daarstelling van bijzondere inrigtingen ter verzorging en opleiding der hier bedoelde kinderen.

Aan dit verlangen werd door den heer Reynst terstond voldaan. In een dien ten gevolge aan den Gouverneur-Generaal gerigt adres stelde hij op den voorgrond, dat inderdaad vele in Nederlandsch Indië geboren en tot de Europesche bevolking behoorende Christenen in den treurigsten toestand verkeeren; dat zij de noodige verzorging en opleiding tot een nuttig en werkzaam leven ontberen, even als alle aansporing om hunnen toestand te verbeteren door ijver en industrie. Een door hem uitgewerkt plan verwierf, op voordragt van den Minister van Kolonien, mr. P. Mijer, de goedkeuring van Zijne Majesteit den Koning.

Dit plan is in alle bijzonderheden uiteengezet in het aldus met overleg der Regering vastgesteld prospectus eener inrigting voor jongensweezen te Soerabaija. Onderanderen is daaruit te zien, dat de vooreerst dáàr tot stand te brengen inrigting voornamelijk bekostigd zal worden uit particuliere bijdragen, en dat eene hoofdcommissie, te Batavia gevestigd, onder medewerking eener plaatselijke commissie te Soerabaja en van agenten elders in Indië (alles geheel belangloos en zonder eenige vergelding), zich met de verzameling dier bijdragen en de verwezenlijking der voorstellen van den heer Reynst heeft belast. Door hunne vereenigde pogingen was dan ook onder dagteekening van den 19den februarij jl. reeds eene som van ruim *f* 73,000 bijeengebragt, zijnde *f* 46.860.75 zonder bepaalde aanwijzing van bestemming, *f* 4,165.14 voor gebouwen (rubriek A van het prospectus) en *f* 22,066 voor kleeding en voeding (rubriek B van het prospectus).

Hoe belangrijk deze deelneming in Indië ook zij, toch is ze ongenoegzaam om de kosten der onderneming op den duur te bestrijden. Ook meende men op eene krachtige medewerking in het Moederland te mogen rekenen.

De heer Reynst wendde zich al dadelijk tot de heeren M. G. van Heel en E. W. Cramerus, en hunne pogingen hadden ten gevolge, dat hier te Lande in zeer korten tijd werd ingeschreven voor eene som van *f* 8800, waarvan uit de stad Rotterdam alleen *f* 5500. Intusschen werd de daarstelling alhier eener hoofdcommissie besproken. Het denkbeeld daarvan vond bij den tegenwoordigen Minister van Kolonien, Zijne Exc. den Minister van Staat J. J. Rochussen, allen bijval. Zijne Exc. schreef bij brief van den 2den april jl., „dat daarin een geschikt middel gelegen was tot aanbeveling en ondersteuning hier te Lande (zoo als Zijne Exc. zich uitdrukte) der edele en krachtige pogingen in Nederl. Indië aangewend door mijnen hooggeachten vriend jhr. J. C. Reynst."

In dien brief zegt Zijne Excellentie verder:

„Voor hem, die Indië kent, behoeft het hoogst nuttige, weldadige en staatkundige, dat de Europeaan zich het lot van zijne verarmde en onverzorgde stamgenooten aantrekke, niet aangetoond te worden, maar in het Moederland kan dat besef niet zoo levendig zijn.

„Komt het ontwerp van den heer Reynst op groote schaal tot stand, en breidt het zich later ook tot andere plaatsen als Soerabaija uit, dan zal er eene groote kwaal, waaraan alle Kolonien en ook Nederl. Indië lijden, en die anders voor de toekomst zorgwekkend is, genezen worden; dan zal de achting voor het Europeesch element bij den inlander rijzen; dan zullen zoo velen als nu onverzorgd en moedeloos zijn, tot werkzame en nuttige menschen opgeleid worden; dan zal de band tusschen Kolonie en Moederland naauw toegehaald en versterkt worden.

„Dit menschlievend en staatkundig doel te bereiken, moet en kan niet, althans niet alleen zijn een onderwerp van Staatsgezag.

„Wel werd reeds op de belangstellende voordragt van mijnen ambtsvoorganger mr. P. Myer, de welwillende toestemming van onzen geëerbiedigden Koning verkregen dat, overeenkomstig art. 17 der voorstellen van den heer Reynst, het te kort komende op de kosten van oprigting voor het aantal der op te nemen jongens, voor wier verzorging de fondsen door particulieren zullen zijn zamengebragt, van Staatswege zal worden aangevuld, en wel is daardoor de aanvankelijke daarstelling gewaarborgd; maar die eventuele bijdrage staat in verhouding tot en wordt beperkt door de sommen, welke door de particuliere belangstelling en weldadigheid zullen worden zamengebragt.

„Hoe levendig die gevoelens ook bij onze landgenooten in Nederlandsch Indië zijn, en hoe opwekkend ook het voorbeeld is door de zoo milde gift van den heer Duymaer van Twist bij het verlaten van Nederlandsch Indië, toch zullen de krachten der particuliere belangstelling in Indië te kort schieten; om den goeden uitslag op groote schaal te verzekeren, moet de belangstelling van het Moederland worden opgewekt en veel gewigt in de schaal leggen.

„Zoo dikwerf watersnood of eene andere zware ramp Nederland trof, en tot leniging daarvan de sympathie en de hulp onzer landgenooten in Indië werden ingeroepen, beantwoordden dezen daaraan op de meest onbekrompen wijze, die vaak aller verwachting overtrof.

„Nu is de gelegenheid dáár om wederkeerig die sympathie en die hulp aan de Kolonie te bewijzen. Zij kunnen nimmer voor eene menschlievender en nuttiger zaak worden ingeroepen, dan voor die, welker behartiging u hoog wel geb. met de in den hoofde dezes genoemde heeren wel op zich wil nemen.

„Als uwe commissie en de sub-commissien of de belangstellende mannen, welke op verschillende plaatsen van het Vaderland daartoe zullen worden uitgenoodigd, zoowel door openbare oproepingen als door individuële pogingen, hen die het wel meenen met het Vaderland en met Indië, vooral hen die direct of indirect een deel genoten hebben of nog genieten van de voordeelen, welke Indië oplevert, tot ondersteuning aansporen, dan zal het eene nationale eerezaak worden; dan zal Nederland, door zamenwerking van de Regering en van particuliere krachten, ook in dit opzigt den roem verwerven, voor eene kwaal, welke in alle kolonien gevoeld wordt, een menschlievend en nationaal geneesmiddel te hebben gevonden.

„Reeds zijn hier en daar door individuële pogingen niet onbelangrijke sommen bijeengebragt; dit wettigt de hoop en de verwachting, dat bij meer algemeene zamenwerking en aansporing, de bijdrage uit het Moederland aanzienlijk kan worden. In die zamenwerking voor een groot en blijvend nut kan geene rede zijn van verschil, noch in staatkundige, noch in godsdienstige rigting.

„Als hoofd van het Departement van Kolonien kan uwe commissie op mijne medewerking en bescherming rekenen.

„Als privaat persoon zal ik gaarne de inteekenlijst ontvangen, om daarop mijne bijdrage in te schrijven."

Uit het bovenstaande blijkt derhalve, dat het Gouvernement zoodanig doordrongen is van de noodzakelijkheid, om inrigtingen, als waarvan thans sprake is, tot stand te brengen, dat het te Soerabaija de oprigting van de noodige gebouwen verzekert voor al de kinderen, voor wier voeding, kleeding enz. de kosten door particuliere krachten worden bijeengebragt. Zij, die dus hiervoor hunne bijdragen geven, bereiken een tweeledig doel, vooreerst de instandhouding en uitbreiding van de onderneming, maar bovendien de hulp van het Gouvernement.

Naar aanleiding van den voormelden brief van den heer Minister van Staat Rochussen, waaruit te zien is, zoowel de goedkeuring der zamenstelling onzer commissie, als het hooge gewigt der zaak, welke zij bij hare landgenooten wenscht aan te bevelen, en de vele beschouwingen, waarvoor deze zoowel uit een philanthropisch als uit een staatkundig oogpunt vatbaar is, hebben de ondergeteekenden met opzet een *algemeenen* titel gekozen, vermits zij wel is waar voorshands als hoofddoel moeten beschouwen het verzamelen in Nederland van geldelijke bijdragen voor de te Soerabaija daar te stellen inrigting, maar zij ook, naar de duidelijke bedoeling van het hoofd van het Departement van Kolonien, zich zal moeten kunnen plaatsen op het door hem aangewezen meer algemeene standpunt: *het helpen genezen namelijk in het algemeen der in Nederlandsch Indië bestaande zorgwekkende kwaal van onvoldoende verzorging en opleiding onzer jeugdige stamgenooten aldaar.*

Overtuigd, dat het Nederlandsch publiek het geheele gewigt der zaak beseft, die de commissie hier te Lande wil bevorderen, hoopt zij op elks welwillende medewerking in deze te mogen rekenen. Daartoe zullen in de onderscheidene steden en gemeenten des Rijks subcommissien werkzaam zijn, bij welke het prospectus voor de beoogde inrigting en inteekeningslijsten zullen gereed liggen.

Door den kerkeraad der Hervormde gemeente aan den Helder is tot derden predikant beroepen de heer F. D. J. Moorrees, predikant te Langerak.

— Te Nieuw-Lekkerland is een valsch guldenstuk ontvangen, dragende het jaartal 1847. Het stuk is zeer naauwkeurig nagemaakt en met het bloote oog alleen door zijne meer blaauwe kleur van een echten gulden te onderscheiden. Het voornaamste kenmerk zijner valschheid is zijn doffen klank.

— Men verneemt dat dezer dagen het leesmuseum voor Indische aangelegenheden te Delft tot stand is gekomen. De voorloopige commissie is zamengesteld uit de heeren: E. D. Levyssohn Norman, president; mr. J. van Kuyk, burgemeester; R. de Fiellietaz Bousquet, oud-resident op Java; dr. S. Keyzer, leeraar aan de academie; en verder uit de heeren studenten W. Stortenbeker, T. L. T. E. de Vogel. D. T. W. Lucassen, C. S. Verwys en J. de Blaauw, secretaris. Verder verneemt men, dat het leesmuseum reeds den 15 september geopend zal worden.

— Naar men verneemt, zal, ten gevolge van het steeds toenemend getal zieken, in het hierdoor ontstane gebrek om in de dienst te kunnen voorzien, eene compagnie van het 3de bataillon 7de regement infanterie uit Delft tot dat einde naar Amsterdam worden gedetacheerd.

— De Commissie uit het Amsterdamsch-Utrechtsch spoorweg-comité gaat ijverig voort met het nemen van maatregelen tot bereiking van het gewenschte doel. Zij heeft aan den ingenieur J. G. W. Fijnje opgedragen om een weg van Utrecht naar 's Hertogenbosch naauwkeurig op te meten. Naar men verneemt heeft die heer bereids met dat werk een aanvang gemaakt. Ook zijn er nog eenige heeren tot het comité toegetreden, hetwelk alsnu, behalve den heer jhr. mr. J. Messchert van Vollenhoven als voorzitter, is zamengesteld als volgt: voor Amsterdam, uit de heeren H. van Beeck Vollenhoven, J. Bunge, J. H. Cordes. H. Croockewit, C. P. van Eeghen, J. van Eeghen, F. van Heukelom, J. Th. Leotard, mr. G. H. de Marez Oyens, F. van der Oudermeulen, C. F. Quien, H. Rahusen, J. G. Rijnders, E. Sillem, mr. C. E. Vaillant, H. Willink. Voor Utrecht uit de heeren mr. N. P. J. Kien, mr. J. Gerlings, W. H. de Heus, mr. W. J. van Hoytema, P. M. Jongeneel, E. H. Kol, jhr. mr. J. L. B. de Muralt, J. C. Schuurman en C. J. van Veersen. Secretaris mr. M. C. van Hall van Amsterdam.

— Eergisteren avond is te Amsterdam aangekomen en aan het Hôtel des Pays-Bas van den heer Guimond afgestapt Z. K. K. H. Aartshertog Lodewijk, broeder van den regerenden Keizer van Oostenrijk, met gevolg. De Prins reist incognito, onder den naam van graaf von Lubereck.

— Naar men verneemt zijn de 2de luits. J. F. H. Boonacker en F. Ermerins, dienende bij het bat. mineurs en sappeurs, te Utrecht in garnizoen, verplaatst, de eerste naar Vlissingen en de tweede naar Gorinchem, ten einde in die plaatsen onder de bevelen van de eerst aanwezende ingenieurs dienst te doen.

— Gisteren morgen, precies ten half zeven ure, zijn de gezamenlijke troepen de legerplaats bij Zeist uitgerukt tot het maken van een grooten militairen marsch, en begaven zich in twee kolonnes naar de Grebbelinie om ze te bezetten. De eerste brigade, gekommandeerd door Z. K. H. den Prins van Oranje, marcheerde in de rigting van Woudenberg, geleid door een officier van den generalen staf. De tweede brigade, aangevoerd door generaal-majoor baron van Geen, marcheerde in de rigting van Oud-Leusden. Over de hoogten gekomen en den grindweg aldaar bereikt hebbende, splitste zich de tweede brigade in twee kolonnes, elk één eskadron aan het hoofd hebbende. De drie infanterie-kolonnes bereikten elkander op den straatweg van Amersfoort naar Woudenberg, daar waar zij dien weg overschreden, namen zij eene halve batterij artillerie in de marsch-kolonne op en hebben toen den marsch voortgezet naar de linie van de Grebbe, waartoe de regter-kolonne van de 2de brigade haren weg nam over de Mof, en de linker-kolonne langs den Heiligenberg op Aschat, en bereikte zoo doende de linie. Vervolgens stelden zij zich, als om een vijandelijken aanval af te slaan, op het banket der linie, en werden op een kleinen afstand der linie verkenningen uitgezonden, waar daartoe, zonder schade te veroorzaken, de gelegenheid bestond; onmiddellijk daarna rukten die in. Na deze militaire demonstratie werd algemeene rust gehouden, die anderhalf a 2 uren duurde, waarna iedere kolonne den terugmarsch langs denzelfden weg naar het kamp aannam, waartoe het oogenblik door een kanonschot bij de regter-kolonne werd aangegeven, dat bij opvolging door de twee overige kolonnes is herhaald.

— Het examen der adelborsten aan het Koninklijk Instituut der marine te Willemsoord is gisteren middag afgeloopen. De jongelieden zullen nu met verlof naar hunne betrekkingen vertrekken.

— Als eene bijzonderheid wordt medegedeeld dat in de maand maart jl., in den tuin van den heer B. te Zierikzee, een appelboom is gerooid van 7 jaren oud, en ontdaan van alle takken op nieuw geplant in den tuin van mej. de wed. van S., waaraan alstoen zijn gegroeid vier stuks gezonde appelen, terwijl de boom thans op nieuw bloesem draagt.

— In eene te Arnhem gehouden vereeniging van Burgemeesters en Secretarissen is besloten, het maximum van opcenten op het gedistilleerd te heffen, en wel in de gemeenten Apeldoorn, Barneveld, Brummen, Harderwijk, Ermelo, Hoevelaken, Putten, Wageningen, Ede, Renkum, Heteren, Huissen, Gent, Elst en Rheden. Eenparig was de vereeniging van gevoelen, dat de gemeenten ten platten lande tot geene regeling van het lager onderwijs overeenkomstig de nieuwe wet konden komen, dan door de heffing van dit maximum.

— Algemeen loopt het gerucht dat het korps pontonniers, hetwelk sedert 18 jaren te Zutphen in garnizoen ligt, die stad zal verlaten, om naar Grave, Doesborgh of Deventer te vertrekken.

— De ligte aardbeving, die ll. zondag te Harderwijk gevoeld werd, is ook in de omstreken en te Nijkerk bespeurd.

— Men schrijft uit Enter, gemeente Wierden, Overijssel: Met genoegen kunnen wij melden, dat onze dorpsgenoot, J. F. Schuitemaker, eene vrij belangrijke bestelling van snelspoelen, voor de zijdestoom-snelweverij van de heeren Travaglino en Zoon, te Haarlem, ontvangen heeft, alsmede voor de heeren Salomonson, te Nijverdal, en den heer van Heek, te Enschede. Deskundigen hebben exemplaren (welligt Engelsch fabrikaat) met de zijnen vergeleken, doch hebben den prijs aan bovengenoemde, zoo uit hoofde der netheid en schoonheid van uitvoering als juistheid en zuiverheid der bewerking toegekend. Oorspronkelijk het ambacht van wiel- en stoeldraaijer uitoefenende, ondernam hij, bij het oprigten der model-callicots-weefschool, te Goor, zonder eenig voorgaand onderrigt, snel-weefspoelen voor dezen en genen snelwever te repareren en nieuwe te maken, die zoo volkomen de goedkeuring van wijlen den heer F. Ainsworth, stichter en directeur dier school, wegdroegen, dat zijn ed. eerst twijfelde of zij niet van Engelsch fabrikaat waren. Van nu af zich geheel en al aan de werktuigkunde der snelweverij met al haar toebehooren wijdende, beijverde zich Schuitemaker, om van lieverlede zijne fabriek meer en meer uit te breiden, waarin hij dan ook naar wensch is geslaagd.

— Ll. vrijdag is te Veeningen, prov. Drenthe, brand ontstaan in het huis, toebehoorende aan A. W. Veeningen en bewoond door den timmerman A. Sloots en den arbeider J. Nijenbrink. De bewoners, die zich reeds te bed hadden begeven, hadden naauwelijks den tijd om zelve uit het brandende gebouw te ontkomen, terwijl twee geiten en een varken, benevens de geheele inboedels, eene prooi der vlammen zijn geworden.

— Gisteren heeft zich te Groningen geconstitueerd de Centrale Spoorweg-Commissie voor die provincie, waarvan wij in een vorig nummer reeds melding hebben gemaakt. In die vergadering waren vertegenwoordigd zes afzonderlijke spoorweg-commissien. Na tot haren voorzitter te hebben verkozen mr. C. M. Nap en tot haren secretaris mr. B. D. H. Tellegen, respectivelijk president en secretaris en beide gedegeleerden der vóór drie jaren opgerigte gemengde spoorweg-commissie, heeft zij een ter tafel gebragt ontwerp-adres na discussie goedgekeurd en besloten het aan de respective commissien mede te deelen en na approbatie de stemgeregtigde ingezetenen der provincie de gelegenheid ter onderteekening te verschaffen.

— Op aanstaanden maandag den 29 dezer zal, bij de feestelijke herdenking van het ontzet van Groningen in 1672, aan het Instituut van doofstommen aldaar des voormiddags van 11 tot 12 ure openbare les worden gehouden, hetwelk voor hen, die, van buiten de stad, de feestelijkheden willen bijwonen, eene gelegenheid te meer zal zijn, om hunnen tijd niet alleen aangenaam, maar ook nuttig door te brengen.

— Van Plymouth wordt geschreven, dat het Ned. oorlogsfregat Admiraal van Wassenaer, van 40 stukken, kommandant van Brakell, ll. maandag van daar de reis naar Lissabon heeft voortgezet.

Tot de merkwaardigste reizen, welke onze tijd kan aanwijzen, behoort zonder twijfel die van dr. H. Barth in Noord- en Midden-Afrika, van 1849 tot 1855, en de uitgave van zijn reisverhaal werd, gelijk van zelf spreekt, met ongeduld verwacht en met buitengewonen bijval ontvangen. Maar hoe velen er ook door de uitgave van dit uit vijf deelen bestaande reisverhaal in staat werden gesteld aan hunne weetgierigheid te voldoen, de uitgever Justus Perthes begreep te regt, dat een werk van die uitgebreidheid te kostbaar is om op eene algemeene verspreiding te doen rekenen, en verraste ons dan ook spoedig met het aangename berigt, dat er een kundig persoon gevonden was, die de taak op zich had genomen om onder Barth's toezigt eene verkorte en voor het algemeen verkrijgbare uitgave te bewerken. Ofschoon in deze verkorte uitgave de vorm van dagboek niet behouden is, treedt dr. Barth zelf toch als verhaler op en is de lezer alzoo in de gelegenheid den reiziger steeds te vergezellen en alle ontmoetingen en gevaren met hem te deelen. De menigvuldige mededeelingen van taal-, natuur- en geschiedkundigen aard, welke in de groote uitgave afzonderlijke gedeelten uitmaken, zullen hier in het reisverhaal zelf worden ingelascht, namelijk in zoo verre zij er toe strekken kunnen om ons het merkwaardige land aanschouwelijk voor oogen te stellen. Vele bijzonderheden, die dr. Barth in zijn groote werk niet kon mededeelen, zullen in de kleine uitgave worden opgenomen, welke op deze wijze ook nevens de groote hare waarde hebben zal. Van dit werk, dat uit twaalf afleveringen of twee deelen van 50 tot 60 vel druks te zamen bestaan zal, met het portret van den beroemden reiziger, vier afbeeldingen in kleurdruk, vele houtsneden en eene algemeene kaart van dr. A. Petermann versierd zal zijn, en slechts 3 thlr. (*f* 5.50 a *f* 6) zal kosten, hebben wij reeds de twee eerste afleveringen voor ons liggen, die ons met verlangen naar de overige doen uitzien.

Wij zouden niet aarzelen hier eene dringende aanbeveling neder te schrijzen, zoo namen als die van Barth en Perthes zich zelve niet aanbevalen. Eene eenvoudige aankondiging der kleine uitgave van Barth's reisverhaal zal voldoende zijn om deze te doen komen in handen van hen, die in het lezen van dergelijke boeken behagen scheppen.

Wij nemen deze gelegenheid te baat de aandacht van het publiek nog te vestigen op de reeds vroeger door Perthes toegezegde en thans in het licht verschenen *Strassenkarte der Alpen und des nördlichen Apennin*, door Hermann Berghaus op eene schaal van 1: 1,850.000 geteekend, en van 24 bladzijden tekst vergezeld. Op deze kaart zijn de verschillende soorten van wegen, en van de spoorwegen zoowel die nog niet geheel voltooid of eerst ontworpen, als die reeds in gebruik zijn — om van andere aanwijzingen niet te spreken — met de meeste naauwkeurigheid aangegeven. Wij twijfelen niet of deze uitmuntende kaart, die voor 12 sgr. (85 a 90 cts.) te bekomen is, zal niet minder dan de twee voor eenige maanden uitgegevene, die van Opper-Italië en die der vlakten van Lombardije, algemeen welkom zijn.

Cargalijsten.

Rotterdam.

SUNDERLAND, Reliance, W. Reed. — 125 chaldr. Steenkolen, G. A. Blankenheym.

ST. PETERSBURG, Geziena Jantina, H. R. Vissinga. — 74 last, en 25 m. Rogge, 200 Matten, M. en R. de Monchy.

MEMEL, Twende Brodre, R. N. Andersen. — 16 last en 1 m. Lijnzaad, L. Hoyack en Co.; 50 last dito, H. Lambert en Zn.

Amsterdam.

DANTZIG, de Maas, Schabeling. — 5850 sch. Rogge, L. Hoyack en Co.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam.

BATAVIA, mede voor Passagiers, het Nederl. Brikschip Bantam, kapit. B. G. van den Bolck. Adres bij Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer.

BATAVIA, het Ned. Fregatschip d'Elmina, kapit. P. C. Teengs. Adres bij de Reeders C. Vlierboom en Zonen en de Cargadoors Vlierboom en Suermondt.

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het nieuw gebouwde Clipper Campagne-Fregatschip Jan de Witt, kapit. F. Guyt Jr. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

BATAVIA en SAMARANG, voor Goederen en Passsagiers, het Ned. Barkschip Christiaan Huygens, kapit. S. van Katwijk. Adres bij de Cargadoors de Groot Roelants & Co., te Schiedam, en P. A. van Es & Co., te Rotterdam.

BALTIMORE, het Amerik. Fregatschip Alexander, kapit. Ths. A. Bain. Adres bij Wambersie en Zoon.

BOSTON, het Ned. Brigantijnschip Fosca Helena, kapit. J. M. de Waal. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

BREMEN, het Oldenburger Schoonerschip Demuth, kapit. E. Beusmann. Adres bij Seeuwen & Co.

DUBLIN, het Ned. Kofschip Neptunus, kapit. M. E. van der Veen, om 10 September te vertrekken. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

GIBRALTAR, het Nederl. Schoenerschip Pomona, kapit. C. van der Sloot. Adres bij Seeuwen en Co

KANAGAWA, bij JEDDO (JAPAN) via BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip Krimpen aan de Lek, kapit. W. Ouwehand, om in het begin van de maand November 1859 te vertrekken. Adres bij den Reeder Murk Lels, te Alblasserdam, en bij de Cargadoors Kuyper, van Dam & Smeer, te Rotterdam en de Coningh & Co., te Amsterdam.

LISSABON, het Nederl. Hoekerschip Maria Johanna, kapit. G. van der Gaauw. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

NEW-YORK, het Amerik. Fregatschip Macaulay, kapit. J. J. Rodgers. Adres bij Wambersie & Zoon.

NEW-YORK, het Amerik. Fregatschip Flora Mc. Donald, kapit. J. Fuller Jr. Adres bij Wambersie & Zoon.

NEW-ORLEANS, het Amerik. Fregatschip City of Bath, kapit. W. Carney. Adres bij Wambersie & Zoon.

PHILADELPHIA, het Bremer Barkschip Amalia, kapit. E. L. Hubbart. Adres bij Wambersie & Zoon.

RIGA, het Hanover Schoonerschip Maria, kapit. H. Heijen. Adres bij Seeuwen & Co.

SOERABAIJA en MACASSAR, het snelzeilend Nederl. Driemast-Schoonerschip Valparaiso, kapit. E. J. Kok. Adres bij de Bevrachters 't Hoen, Hudig en Co. en de Cargadoors Hudig & Pieters en Co. Cornelder & Zn.

ST. PETERSBURG, het Nederl. Schip Geerdina, kapit. G. Blank. Adres bij Seeuwen & Co.

ST. PETERSBURG, het Nederl. Schoenerschip Maroim, kapit. H. E. Kuiper. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

ST. PETERSBURG, het Nederl. Galjootschip Sophia, kapit. H. R. van Laten. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

Te Amsterdam:

KAAP DE GOEDE HOOP, het Ned. Campagne-Barkschip Dina, kapit. M. Rademakers. Adres bij de Cargadoors de Coningh & Co. en de Vries & Co., alhier, en te Rotterdam bij de Cargadoors Vlierboom & Suermondt.

KAAPSTAD en PORT ELISABETH, het Ned. Brikschip Wildeman, kapit. A. J. Driest. Adres bij de Cargadoors Hoyman & Schuurman, aldaar, en Hudig & Blokhuyzen, te Rotterdam.

Gedrukt en uitgegeven bij

G. en C. A. van Reyn,

te Rotterdam.